

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkvami, razmožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJ.
855

Podatna plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 70 (11.793)

Trst petek, 23. marca 1984

Najprej bo treba preveriti stanje v videmski pokrajini

Minister Romita napoveduje daljši rok za predložitev vladnega zaščitnega zakona

»Treba je upoštevati razlike med Slovenci na Tržaškem in na Goriškem ter onimi v videmski pokrajini,« trdi minister za dežele

BOJAN BREZIGAR

RIM — »Seveda, vlada bo predložila svoj zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji.« To nam je včeraj potrdil minister za dežele Pierluigi Romita, ki je dejal, da je že pred časom napovedal predložitev tega osnutka in da namera-

Minister Romita

va svojo obljubo izpolniti. »Potrebno pa bo še nekaj časa,« poudarja Romita. »Najprej moram govoriti s predsednikom vlade Craxijem, nato pa bom začel s posvetovanji; od Casandrove komisije je minilo že precej časa in treba je preveriti, če se je stanje kaj spremenilo. Slišal sem, da je prišlo do sprememb v nekaterih občinah videmske pokrajine. Treba je torej preveriti stanje. Tu ne gre za ustanavljanje kake nove komisije, tu bo treba predvsem slišati mnenje raznih organizacij in ustanov, ki so me prosile, da jih sprejemem.«

Ali so med temi tudi manjšinske organizacije?

»Seveda, gre predvsem za manjšino. Manjšino je treba zaščititi in je torej povsem naravno, da slišimo njeno mnenje in njene želje.«

Pogovor s tržaškim avtoprevoznikom

NA 4. STRANI

Kdaj pa naj bi do teh srečanj prišlo? »Čimprej. Vendar moram najprej govoriti s predsednikom vlade,« poudarja Romita.

In kako bo z vsebino zakona? »Trenutno je še prezgodaj govoriti o vsebini. Seveda bo treba nekatera vprašanja rešiti.«

Je med temi tudi vprašanje Slovencev v videmski pokrajini? »Med Slovenci na Tržaškem in Goriškem in Slovenci v videmski pokrajini obstajajo objektivne razlike, zato ni mogoče enostavno prenesti določil za tržaško in goriško pokrajino tudi na videmsko. Treba je torej upoštevati te razlike. Nobena dvoma ni, da so Slovenci v videmski pokrajini manjšina in jo je torej treba zaščititi. Treba pa je odločiti ali naj, na primer, uvedemo v občinske svete slovenski književni jezik ali naj omogočimo domače narečje. Isto velja za šolo. Jaz se zaenkrat o tem ne izražam, poudarjam pa, da problem obstaja in ga moramo rešiti.«

Pa je ta problem rešljiv? »Seveda, vsak problem je rešljiv. Mislim, da bo po posvetovanjih slika jasnejša in bo tudi lažje poiskati rešitev.«

Goriški občinski svet za zaščito naše manjšine

GORICA — Goriški občinski svet izraža željo, da bi parlament v Rimu odobril pravični in sodobni zakon za zaščito slovenske manjšine v Italiji. Za tak sklep so včeraj ponoči, ob koncu dolge proračunske razprave, glasovali člani občinskega sveta v Gorici z izjemo treh misovcev, ki so skušali napraviti precej obstrukcije. Za resolucijo, ki je sicer del širše zasnovane resolucije, v kateri je govor tudi o najnujnosti vladnih ukrepov za gospodarski razvoj obmejnih krajev na vzhodni meji italijanske republike, so glasovali tako člani petstrankarske koalicije, kot tudi KPI in PLI, ki sta v opoziciji.

NA 8. STRANI

Umrl je pesnik Mile Klopčič

LJUBLJANA — Umrl je eden največjih slovenskih socialnih lirikov Mile Klopčič (rojen 16. 11. 1905). Poet »Plamtečih okov« in »Preprostih pesmi« je bil celo življenje osebnost, brez katere si borbe za nov družbeni red ne moremo zamisliti.

Klopčič, ki je zavoljo revolucionarnega delovanja vrsto let prebil po zaporih, je v partizanih napisal znano enodejanko »Mati«, bil pomemben časnikar in urednik, ravnatelj Drame SNG in kasneje, do upokojitve, znanstveni svetnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Njegovo prevajalsko delo je izjemno pomembno, posebej prepesnitev Puškina, Lermontova, Krilova in Bloka. Zanj je dobil Prešernovo nagrado. Za zasluge na kulturnem področju pa je leta 1970 prejel tudi nagrado AVNOJ.

Dan Furlanije-Juljske krajine Pogovori o sodelovanju med F-JK in Slovenijo

LJUBLJANA — Včeraj je bil na sejmju Alpe - Adria dan avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Kljub vse pogostejšim stikom med predstavniki dežele oziroma republike, je bil včerajšnji program izredno pester, s številnimi pogovori vodilnih predstavnikov in gospodarstvenikov. Uradni pogovori na Gospodarski zbornici Slovenije so se nadaljevali tudi v neformalni obliki ob skupnem ogledu sejma Alpe - Adria, zlasti tistega dela, kjer se predstavlja Furlanija - Julijska krajina in na kosilu.

Delegacija Furlanije - Julijske krajine se je pogovarjala s predsednikom slovenske gospodarske zbornice Markom Bulcem in predsednikom slovenskega komiteja za mednarodno sodelovanje Jernejem Janom.

»Premalo so zgolj uradni pogovori, naše sodelovanje mora biti mnogo širše zlasti v okviru človeških odnosov,« je med drugim dejal Renato

Bertoli, odbornik za kooperacijo in trgovino deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine in nadaljeval:

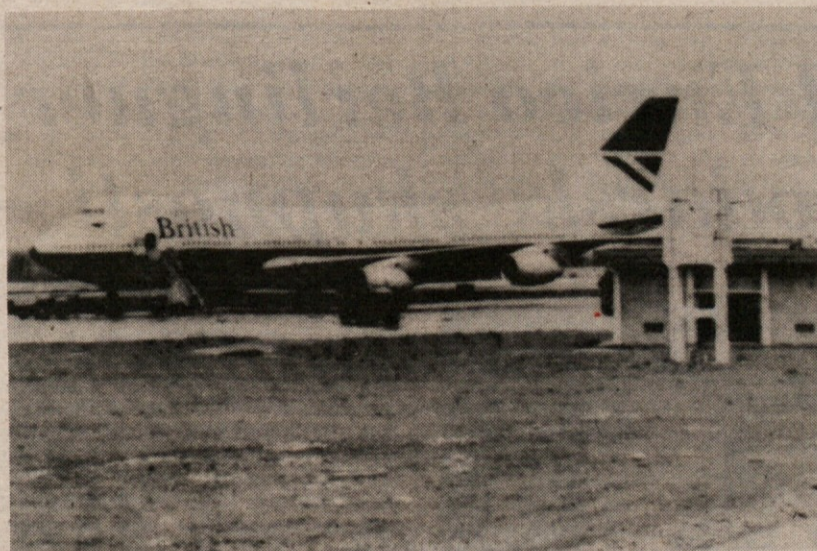
»Sedanost in bližnja bodočnost bosta pokazali, da so naši odnosi dobri in da jih je treba še krepiti. V tem težkem gospodarskem trenutku razumemo omejitvene ukrepe jugoslovanske vlade, vendar bomo skušali tudi mi narediti vse, da bi jih čimprej odpravili.«

Marko Bulc pa je povedal, da so v Sloveniji resnično ponosni na vse, kar delajo skupaj s Furlanijo - Julijsko krajino v interesu Italije in Jugoslavije. »To pa je tudi vzor medsebojnih odnosov dveh narodov za ves sodobni svet.

»Uspehi pri sodelovanju nas vedno bolj ohrabrujejo in spodbujajo,« je dejal Bulc. »Naši dobri stiki temeljijo na ljudeh in so tako globoki, da nas pri tem ne morejo omejevati nobene restrikcije.«

B. L.

Britanski »jumbo« preusmerili iz Hongkonga proti Tajvanu

TAJPEH — Takoj po vzletu iz Hongkonga je včeraj neki kitajski potnik preusmeril letalo britanske družbe British Airways proti Tajpehu, kjer pa so ga tamkajšnje letališke o-

blasti aretirale. Ne letalo, ne potniki in tudi ne posadka, niso pri tem utrpeli nobene škode.

Ugrabljeni jumbo je priletel v Hongkong iz Londona, od koder vzdržuje

enkrat tedensko zvezo preko Rima, Bahreina in Hongkonga do Pekinga. Včeraj je bilo v letalu čez 300 potnikov, med katerimi je bilo tudi 51 Italijanov. Med temi je bila tudi enajstčlanska delegacija italijanskega odbora UNICEF, ki je letela na Kitajsko na dvotedenski uradni obisk, med katerimi bi se morala srečati s predstavniki ministrstev za gospodarske stike s tujino, za zdravstvo in vzgojo.

Vse kaže, da je želel ugrabitelj dobiti na Tajvanu politično zatočišče. Oblasti tega otoka zelo rade podelijo politično zatočišče vsakemu Kitajcu, ki pribegne tja iz celinske Kitajske, vendar pa se stvari nekoliko zapletejo, če taka prošnja za politični azil sledi ugrabitvi letala, kar je tudi za tajvanske oblasti terorično dejanje.

Vsekakor je velikanski boeing 747 kmalu vzletel s tajpeškega letališča z vsemi potniki, ki pa bodo morali prenočiti v Hongkongu, v Peking pa bodo nadaljevali pot danes.

Danes v senatu glasovanje o draginjski dokladi

RIM — Včeraj so zabeležili ponoven zastoj v postopku za odobritev zakonskega odloka o draginjski dokladi, ki ga niso uspeli odobriti 22. marca, kot je vlada napovedala, ker ga bodo najbrž odobrili danes, čeprav ni rečeno, da ne pride do ponovnega odlaganja. KPI bi se namreč tudi danes lahko sklicevala na pravilnik in vso razpravo zavlekla.

V začetku včerajšnje seje so komunisti najprej zahtevali, kot predvideva pravilnik, preverjanje zapisnikov zadnje seje, nakar so o odobritvi pravilnika glasovali. Tako so vsi senatorji imeli možnost, da nekaj minut spregovorijo. Zatem je komunistični senator Libertini zahteval razpravo o nekem drugem vprašanju, ki pa je bil gospodarskega značaja in torej v zvezi z odlokom o draginjski dokladi.

Popoldne so zasedanje prekinili, da bi omogočili senatorjem udeležbo pri pogrebu senatorja Valorija. Zatem je predsednik Cossiga spet prekinil sejo, ker je opozicija zahtevala razpravo o nekaterih zakonih, ki so

povezani z odlokom o premični lestvici. Predstavniki večine so zagnali vik in krik ter zahtevali naj Cossiga takoj reši vprašanje in zavrne zahteve KPI.

Politični opazovalci v Rimu ugotavljajo, da je tudi KD dala svoj prispevek k zavlačevanju glasovanja o odloku. KD se menda boji, da bi hitra odobritev zakonskega odloka o draginjski dokladi utrdila oblast socialistične Craxija. V tem smislu gre tudi razumeti izjave nekaterih demokristjanskih predstavnikov. Minister Granelli je na primer dejal, da bo v zbornici treba iti na pogajanja, ne pa se spuščati v brezkompromisno konfrontacijo z opozicijo. Bisaglia s svoje strani pa pripisuje zakonskemu odloku o draginjski dokladi izreden pomen ter poudarja, da je treba pogajanja med družbenimi silami prepustiti pač njim samim.

Opaziti je torej nekatere razlike v stališčih predstavnikov večine, in ni izključeno, da se bodo te razlike še stopnjevale po sobotni sindikalni manifestaciji, ali pa med razpravo v poslanski zbornici.

R. G.

V zahodnem Bejrutu odpravili z levico

BEJRUT — V zahodnem Bejrutu je včeraj zavladal mir po srditih spopadih, ki so trajali vso noč in v katerih so enote šiitov, družov in sunitskih fundamentalistov izgnale in onesposobile pripadnike oboževanega gibanja levo usmerjenih sunitov »Murabitun«.

Naserjanski murabitunovci niso nikoli skrivali svojih simpatij do najbolj radikalnih arabskih držav in Palestincev. Z zmago šiitov in družov v zahodnem Bejrutu so upali, da bodo tudi sami kaj vnočili, a so se kot kaže ušteli. Šiiti in družu so stopili v akcijo, ko so ugotovili, da so med murabitunovci tudi palestinski borci.

Vesti o obračunu spopadov so precej protistovne, mrtvih je več kot sto, družu in šiiti pa so, kot kaže, onesposobili in zasedli tudi sedeže drugih levičarskih skupin.

V KOŠARKARSKI A-1 LIGI

Bic prekinil serijo zmag

Sinoči so v italijanski košarkarski A-1 ligi odigrali 26. kolo. Tržaški Bic je doma z 61:70 izgubil z Indesitom iz Caserte, ki ga trenira Jugoslovan Bogdan Tanjević. S tem porazom so Tržačani prekinili serijo štirih zmag in zamudili ugodno priložnost, da bi si že predčasno zagotovili obstanek v ligi, saj sta njihova neposredna nasprotnika — Simmenthal in Latini — prav tako premagana zapustila igrišče, medtem ko je Scavolini v gosteh odpravil Honkyja. Goriški San Benedetto pa je odpravil šibko Binovo iz Brescice (85:80), s katero sedaj deli zadnje mesto. V A-2 ligi je videmski Gedeco doma s 105:106 klonil Mangiaebeviju.

NA 10. STRANI

Milka Planinc o uresničevanju programa stabilizacije

BEOGRAD — »Pri izvajanju stabilizacijskega programa smo že dosegli nekatere začetne rezultate, vendar ob visoki ceni, ki se posebej izraža visoki stopnji inflacije v prejšnjem letu in zlasti glede padca standarda, predvsem delovnih ljudi, zaposlenih v družbenem sektorju. O ceni vseh nas, ki zdaj bolj neposredno delamo pri nadaljnjem izvajanju stabilizacijskega programa, je da je letošnje leto z vsem kar moramo narediti, kritično in odločilno za ključne poteze v tej smeri, ki jo je stabilizacijski program označil kot uveljavljanje pogojev, da gospodarstvo in naša ekonomija deluje v ekonomskih pogojih. Resolucija za leto 1984 izhaja iz tega. Tisto, kar je dodatno zaostri naše obveznosti iz resolucije so obveznosti do Mednarodnega denarnega sklada, je včeraj podarila predsednica ZIS Milka Planinc na sestanku najvišjih predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, federacije, republik in pokrajin.

Do zdaj je bilo uresničevanje stabilizacijskega programa premalo povezano, premalo usklajeno, veliko izgubljam, veliko še razpravljamo o oblikah in vodstvih, ni pa tiste prave akcije, ki ima jasno označen začetek, ki jo temeljito spremljajo pri izvajanju in pripeljemo do konca. Veliko je razprav na primer na ravni federacije in nič drugačnega ni na ravni republik in pokrajin, ki potekajo na podlagi tistega, kar je bilo narejenega ali kar je treba delati na horizontalni ravni v federaciji, v občini. Toda tisto, kar je nujno, da bi uspeli, je povezana akcija tudi na vertikalni ravni — od baze, od TOZD prek delegatskega sistema v občini, v republikah, v pokrajinah, do federacije.

Lansko leto smo nekako pretolkli, zvelikli smo se skozi šivankino uho brez večjih negativnih posledic, ob nekaj rezultatih.

Če bi se s popuščanjem in opuščanjem posla končalo tudi letošnje leto, mislim, da se na žalost ne bi moglo zgoditi tisto, kar se je zgodilo po letu 1983 — da lahko gremo naprej. To bi zavrlo našo aktivnost pri odpravljanju materialnih neskladij vseh vrst, še bolj in močnejše, bi bilo ogroženo delovanje sistema, za kakršnega se je Jugoslavija dogovorila, je poudarila predsednica ZIS Milka Planinc. (dd)

V Rimu se bo zbralo 700.000 delavcev

Tajnik CGIL Luciano Lama o sobotnem sindikalnem shodu

RIM — Velika mirna demokratična manifestacija delavcev, upokojencev in brezposelnih, ne proti demokratičnim institucijam ali drugim sindikalnim organizacijam, ampak z namenom, da demokratično vpliva na izbere parlamenta, ki pač ne more mimo želja ljudstva: tako je tajnik CGIL Luciano Lama označil manifestacijo, ki jo je CGIL napovedala za jutri v znak protesta proti vladnemu odloku o draginski dokladi. Kako mogočen bo ta protest priča že nekaj števil: napovedali so že 35 posebnih vlakov, 4.000 avtobusov in nekaj trajektnih ladij: vsega se bo v Rimu zbralo najmanj pol milijona ljudi, govori pa že celo o 700 tisoč udeležencih. Sindikat že dolga leta ni zbral na kaki manifestaciji tolikšne množice.

Lama, ki je glavni pobudnik te manifestacije, pa je bil po drugi strani tudi previden: dejal je sicer, da je vladni odlok zgrešen, vendar je pokazal veliko zaskrbljenost za sindikalno gibanje in je torej poudaril, da se mora po 24. marcu nadaljevati soočanje med sindikatom in levičarskimi političnimi silami z namenom, da pride do sporazuma o draginski

dokladi. Na vprašanje, ali misli na možnost splošne stavke, če vlada ne spremeni svojega odloka je Lama dejal, da bi bila v tem trenutku splošna stavka neprimerno sredstvo boja. Lama je še poudaril, da je prva na-

loga sindikata ohranjanje tesnih stikov z delavskim razredom in je mogoče le v tem okviru govoriti o enotnosti sindikalnega gibanja, ki je brez podpore delavstva povsem neučinkovito. (BBR)

Slovenska vlada za uresničevanje mednarodnih obveznosti

LJUBLJANA — Izvršni svet skupščine SR Slovenije je na včerajšnji seji sprejel program nalog, ukrepov in priporočil za uresničevanje obveznosti, ki izhajajo iz dokumentov VII. konference šefov držav ali vlad nevrščenih držav v New Delhiju, VI. zasedanja konference Združenih narodov za trgovino in razvoj.

V prizadevanjih za izvajanje sklepov madridskega sestanka konference v varnosti in sodelovanju v Evropi bi po mnenju slovenskega izvršnega sveta morala Slovenija še naprej v vsakdanjih odnosih z svojimi sosedi in drugimi evropskimi državami z nadaljevanjem dosedanjega trenda dobrososedskega sodelovanja sprotno uresničevati postulate helsinške listine. Pri tem naj se še intenzivneje vključuje tudi v regionalno multilateralno sodelovanje na območju Alpe-Adria in z obmejnimi pokrajinami sosednjih držav.

IS se je zavzel tudi za nadaljnjo krepitev politike odprte meje ter neovirane stike med ljudmi, ki so pomembne prvine dobrososedskih odnosov in celotnega sodelovanja Jugoslavije s svetom. (dd)

Bonn je napravil križ nad Thatcherjevo in čaka na zamenjavo v britanski vladi

BONN — Po neuspehu vrhunškega sestanka EGS v Bruslju sega razpoloženje v zahodnonemški politični javnosti od črnogleda vdanosti do ugotovitve, da v Bruslju še niso razbili vsega porcelana. Toda v njem so nastale nove velike razpoke. Zahodnonemški zunanji minister Genscher je dejal, da je bistvo vprašanja v tem, ali je za nekoga evropska skupnost življenjska opredelitev ali samo priložnost, da iz EGS čim več iztisne.

Marsikomu še vedno ne gre v glavo, da je zaradi 300 do 500 milijonov mark na leto razlike med zahtevami britanske premierke Thatcherjeve in preostalo osmerico — irski premier Fitzgerald je že prej zapustil srečanje — propadel vrh. Še zlasti ker bi zadovoljitev zahtev irskega premiera po subvencioniranju nadaljnjih treh milijonov ton mleka veljalo skupnost še več.

Kljub globokemu razočaranju, ki je obšlo bonške vladne kroge in širšo javnost, ponavlja kancler Kohl, da zvezna vlada ne bo vrgla puške

v koruzo, ampak da bo v soglasju s francoskim predsednikom, ki je do konca junija predsednik evropskega sveta, storila vse, da bi pred junijskim vrhom vendarle prišlo do sporazuma med članicami EGS.

Kancler Kohl poudarja, da je bilo po zaslugi kmetijskih ministrov, ki so zasedali pred bruseljskim vrhom, doseženo soglasje o večini vprašanj, ki zadevajo kmetijsko politiko EGS. Ko bi bilo mogoče v Bruslju »zavezati kmetijski paket«, ne bi sicer dosegli še znižanja kmetijskih izdatkov, pač pa bi ustavili nadaljnje zviševanje teh izdatkov.

Slišati je mnenje, da se francoski predsednik Mitterrand pogosto poigrava z mislijo, da bi zrinil Britanijo iz deseterice. Toda kancler Kohl je dovolj pameten, da se ne spušča v takšne igre. Že zato ne, ker je Britanija ena izmed vojaških sil v ZRN in potemtakem tudi v Zahodnem Berlinu. Vzdržati mora sedanje obdobje vladavine Margaret Thatcherjeve, ker je prepričan, da bo

z njenim naslednikom laže govoril.

Pač pa je očitna povezava med ZRN in Francijo, ki je prišla do veljave pred bruseljskim vrhom. Kohl priznava, da je Mitterrand opravil dobro delo pred Brusljem, ko je po vrsti obiskal prestolnice drugih članic in se z njimi dogovarjal, da bi vrh v Bruslju vendarle uspel. Po neuspehu v Bruslju se je zdaj v Bonnu in Parizu — in še po nekaterih drugih glavnih mestih — okrepilo prepričanje, da je mogoče dajati in uresničevati nove evropske pobude samo v ožjem krogu držav članic EGS in ne v širšem krogu.

Iz tega prepričanja polagoma raste teorija o dveh hitrostih. Kdor bi hotel hitreje napredovati v okviru EGS, naj se povezuje s »somišljeniki«, to je z državami EGS, ki so se pripravljene razvijati hitreje, kot to dovoljuje celotni dokaj nerodni in zaviralni sistem EGS pri iskanju soglasja v ministrskih svetih in na vrhunskih srečanjih voditeljev vlad in držav EGS.

BOZIDAR PAHOR

Tajnik KPI Enrico Berlinguer gost gospodarske skupnosti

BRUSELJ — Kriza evropske gospodarske skupnosti po propadu bruseljskega srečanja na vrhu je bila osrednja tema pogovorov med predsednikom izvršne komisije Gastonom Thornom in sekretarjem KPI Enricom Berlinguerjem, ki je trenutno v Belgiji. Sprejem pri Thornu ni bil uradnega značaja, vendar je prvič, da je sekretar kake zahodnoevropske komunistične partije gost evropske vlade.

Zjutraj se je Berlinguer sestal s podpredsednikom komisije Lorenzom Natalijem in s komisarjem Antoniom Giolitijem, s katerima je govoril o perečih problemih EGS, še zlasti na gospodarskem področju. Giolitti je pri tem izrazil priznanje italijanski vladi za njena prizadevanja v boju proti inflaciji. Berlinguer bo ostal v Belgiji še danes, moral pa bi se sestati tudi s predstavniki slovenskih izseljencev v Belgiji.

Mitterrand odpotoval v ZDA kot glasnik EGS in Francije

PARIZ — Kljub neuspehu evropske konference v Bruslju, ki ji je predsedoval, je Francois Mitterrand odletel na uradni obisk v ZDA kot nekakšni sedanji prvi nosilec evropske ideje in kot predsednik republike vseh Francozov, ne glede na to, da je socialist. Oboje je poizkusil Mitterrand sporočiti tudi v televizijemskem razgovoru, ki ga je posnel še tik pred odhodom v Ameriko, kot tudi v intervjuju za revijo »Paris Martsch«, obenem pa je za 4. april, to je takoj po svoji vrnitvi iz ZDA že napovedal svojo široko tiskovno konferenco v Elizejski palači, prvo te vrste po letu 1982.

Mitterrand je na televiziji odkrito izpovedal svoje razočaranje zaradi neuspeha pogajanja v Bruslju, vendar je ravnal dokaj taktično in je Britanijo označil kot starega prijatelja Francije, ki pa ni navajen živeti v Evropi. čeravno je jasno, da

ni mogoče biti hkrati zunaj in znotraj. Kakorkoli že, Mitterrand je zaradi zvestobe evropski zamisli rajše znova opozoril na prvotne vire evropskega povezovanja na temelju rimskih sporazumov.

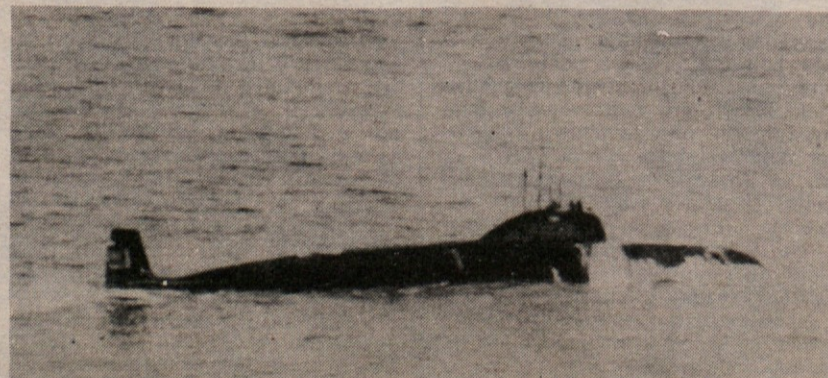
Sedanji evropski neuspeh v Bruslju je seveda močno zaznamoval tudi priprave na bližnje evropske volitve v Franciji. Pri tem je zanimivo, da so Mitterranda poleg lastne socialistične stranke vidno podprli zmerni sindikalisti na čelu z Andreom Bergeronom, da je njegova prizadevanja in trdno stališče proti Thatcherjevi pohvalil tudi predsednik goliistične stranke, da pa je Giscard d'Estaing imel za Mitterranda samo grajo, češ da to ni neuspeh Evrope, marveč zgolj neuspeh Mitterranda. KPF vse skupaj spremlja bolj od daleč, ker trdi, da gre itak za Evropo velikega kapitala in za birokratsko tehnokracijo v Bruslju.

Špiljak pojde v ČSSR

BEOGRAD — Predsednik predsedstva Jugoslavije Mika Špiljak bo od 26. do 29. marca na obisku v češkoslovaški socialistični republiki in se bo s predsednikom te države Gustavom Husakom pogovarjal o aktualnih dvostranskih in mednarodnih vprašanjih, posebej o krepitvi miru in varnosti in sodelovanju v Evropi in v svetu. Predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Željko Jeglič je to sporočil na včerajšnji tiskovni konferenci v Beogradu.

V zvezi z bližnjim sestankom sredozemskih nevrščenih držav je izrazil pričakovanje, da bo to srečanje prispevalo k pospešitvi dejavnosti za krepitev miru, sodelovanja in varnosti v Sredozemlju.

Trčenje letalonosilke ZDA s sovjetsko podmornico

WASHINGTON — Predsinočnim je v Japonskem morju trčila v ameriško letalonosilko »Kitty Hawk« naka sovjetska podmornica, ki je ob blizu sledila združenim ameriško - južnokorejskim pomorskim vajam. Kljub silovitemu naletu, ni bilo kot kaže hušjih posledic, na ameriški letalonosilki ni bil nihče ranjen, bržkone pa niti na sovjetski podmornici, saj je ta nemoteno nadaljevala plovo.

Pentagon je včeraj za nesrečo obtožil sovjetsko stran, a v precej umirjenih tonih, kot da bi bilo vse nekaj povsem normalnega. Med pomorskimi manevri je namreč povsem običajna prisotnost vsiljivcev, ki se v bistvu učijo in preverjajo bojne sposobnosti »sovražnika«. Tokrat pa je kot kaže vsa zadeva nekoliko zapletena. Sovjetska podmornica je namreč trčila prav v trenutku, ko je prihajala na površje. Namenoma bržkone ni hotela okusiti jeklenjskih struktur 80.000-tonske plavajoče pošasti. Dve sta torej možnosti, ali je to ponoven dokaz nezanesljivosti sovjetskega vojaškega stroja, ali pa je ameriška letalonosilka namenoma skušala pregaziti vsiljivca, ko je ta prihajal na površje.

DP pred zahtevnimi nalogami

TRST — Proletarska demokracija, stranka, ki ima po lanskim volitvah sedem poslancev in enega senatorja (njen tajnik Capanna je tudi evropski poslanec), je v teh dneh sprožila večjo akcijo za sensibilizacijo javnega mnenja o vprašanju miru in razorožitve, stanovanjske politike in davkov. To akcijo poosebljajo trije zakonski osnutki, ki jih bodo predlagali sami državljani v obliki ljudske peticije, kot to predvideva ustava. Peticijo mora podpisati najmanj petdeset tisoč državljanov, DP pa računa na podporo približno enega milijona ljudi. Politično pobudo so na včerajšnji tiskovni konferenci predstavili član strankinega vsedržavnega vodstva Boscarelli, predstavnik tržaške federacije Mocchi in deželni svetovalec Cavallo. Podpisane bodo v Trstu in drugod po deželi začeli zbirati že od jutri.

S prvo ljudsko peticijo hoče DP, ki ima na deželni ravni tudi uradni slovenski naziv, opozoriti javno mnenje na problematiko miru in razorožitve tudi spričo namestitve jedrskih raket na Siciliji. Obenem pa stranka zahteva, da se o nameščanju raket formalno izreče ljudstvo s pomočjo referendum, ki pa ga ustava ne predvideva, saj gre za zunanje-politično vprašanje. DP se bo zato zavzemala za reformo oziroma za odpravo tega ustavnega člena.

Druga peticija zadeva stanovanjsko politiko in zlasti pravico slehernega državljanca, da pride do stanovanja. DP je mnenja, da je danes v Italiji dovolj stanovanj, vse preveč pa je špekulacij in enostranskih razlag zakona o pravičnih najemninah. S to peticijo hoče zato stranka pozvati parlament, naj prepreči nadaljnje špekulativne manevre okrog tega vprašanja in naj po vsej državi sproži akcijo za resanacijo starih zgradb, ki so obsojene na propad. Tretja peticija pa se uokvirja v dolgoletni boj proti davčnim utajam in za pravičnejšo davčno politiko, ki po mnenju DP privilegira neodvisne delavce v veliko škodo odvisnih.

Proletarska Demokracija namerava zbrati v naši deželi približno petnajst tisoč podpisov.

S.T.

Fantje izpod Grmade iz Devina

Ocena drugega koncerta revije »Primorska poje 84« Solidna in dokaj izenačena raven nastopajočih na tržiškem koncertu

Druga revija »Primorska poje« je bila 17. t.m. v Trzinu. Nastopilo je 10 pevskih zborov: oktet »Nediža« iz Kreda, moški zbor »Kras« iz Opatjega sela, moški zbor »Razpotja« s Cola, ženski zbor »Kolektor« iz Idrije, moški zbor »Jezero« iz Doberdoba, mešani Društva računovodskih in finančnih delavcev iz Nove Gorice, moški »Fantje izpod Grmade« iz Devina, mešani zbor Rupa - Peč, mešani »Primorjci« iz Ajdovščine in moški »Franc Zgonik« iz Branika.

Za to revijo lahko rečemo, da je bila na solidni ravni amaterskega petja in razen moškega zbora s Cola pod vodstvom Ivana Trošta, ki je presenetil po svoji glasovni kvaliteti kakor po do sedaj še ne tako prepričljivem interpretiranju, so si ostali zbori bili bolj ali manj precej blizu.

Prvi je nastopil OKTET IZ KREDA, za katerega je bila Jenkova Vabilo še pretrd oreh z vidika preskromne glasovne izurjenosti v smislu sapne podpore, enotnosti izgovarjave, intonacije in njene vzdržljivosti, vse te zahteve pa terja zlasti omenjena pesem. Nekoliko boljše sta izzveneli ostali dve pesmi, ki sta v zahtevah bolj skromni. Za petje v oktetu je potrebna precejšnja natančnost, ki si je bodo pevcu morali pridobiti vsekakor več. Priznanje pa gre za dobro voljo in trud. ZBOR IZ OPATJEGA SELA je z mladimi pevci pridobil na glasovni svežini in z delom na boljši zlitosti, disciplini in enotnosti v delovanju, pa tudi interpretacije so zapustile vtis doživete občutenosti. Od lanskega leta viden napredek. ZBOR S COLA je sorazmerno najbolj napredoval: bolj je zlit v skupinah kakor v celoti; petje je plemenitejše in v interpretiranju dokaj nazorno in vtisno. Ženski zbor »KOLEKTOR« IZ IDRJE bi se pravzaprav moral imenovati dekliski zbor,

saj ga sestavljajo izredno mladi glasovi, ki niso niti še povsem razviti, a po naravi lepi, le da jim manjka popolneje izurjenosti; glasovni izobrazbi bo treba posvetiti več prizadevanja in dela, da se bodo lahko ob boljši glasovni utrjenosti pevke z dirigentko vred bolj sproščeno predale oblikovanju, ki že nakazuje resen pristop. Več pevske uglasjenosti potrebuje tudi zbor »JEZERO« IZ DOBERDOBABA, ki pa je na tem nastopu pokazal nekoliko boljšo izurjenost ter učinkovitejšo predvajanje, vendar več glasov v f-ff slabi homogenost in ruši izravnano celoto, ki je v nižjih dinamičnih stopnjah solidna. Zelo dober je bil solo. MEŠANI ZBOR IZ NOVE GORICE ima v ženskem delu glasovno šibak volumen nasproti moškemu, posebno soprani, ki v višinah »stiskajo«. Sicer se je pevovodja tega zavedel in ni tvegval večje dinamike. Pač pa je zbor dosegel v p-mf boljše zlitje in na določenih mestih tudi vtisen izraz. Svetovali bi več sistematično zastavljenega oblikovanja glasov. »FANTJE IZPOD GRMADE« so bili očitno solidno pripravljene, precej čisti in ubrani. Zbor bi lahko dosegel večji volumen, če bi se pevcu pri dihanju bolj opirali na prepono. S tem in seveda tudi z ustreznim odpiranjem ust, na kar nekateri pevcu zlasti na mestih radi pozabljajo, bi si pridobili večji dinamični razpon in možnost še bolj plastičnega interpretiranja. Solist je smiselno predvajal svoj del. Opozoril bi še na nepotrebne pavzne efekte in na še ne dovolj izčiščen najtežji delček Maškove Mlatiči, ki se ga upravičeno vsi pevcu in pevovodje bojijo in ni treba s prstom kazati naj. Maloštevilen MEŠANI ZBOR RUPA - PEČ je bil skrbno pripravljen. Dobro izbran spored ni bil za pevce prezahteven, ker so ga obvladali, vendar je bil volumen za Brucknerjevo Locus iste preskromen, da bi

nazorneje odrazila značilno avtorjevo vznesenost. Boljša v izraznem pogledu je bila na nekaterih mestih smiselno iztanjena Ravnikova Poljska pesem, kakor tudi neposredno učinkujoča Kernjakova žarni maj. V celoti vzelo, se v zboru odraža živo ustvarjalno hotenje Zdravka Klanjščka. Svetujemo pa, naj bi dajanje intonacije izurili na pevskih vajah in ga na odru skrajšali na minimum. Pri Marinki Suštarjevi, ki vodi MEŠANI ZBOR »PRIMORJE« iz Ajdovščine, smo bili navajeni solidnega dela in priprave, čemur niti tokrat ne moremo oporekati. Če pa zbor še ne zveni dovolj homogeno v prvih dveh pesmih, mislim, da je razlog v prilivu mladih, še ne dovolj glasovno pripravljenih pevcu. Najbolj opazno je to pri sopranih, ki jih bo treba uvesti v pravilno dihanje. Zbor pa je zavzel in prepričljivo interpretiral Trobentice A. Vodopičca; s to, sicer od ostalih manj zahtevno pesmijo je pokazal zdravo osnovo, ki mu, ob nadaljnjem sistematičnem delu, jamči uspešen razvoj. ZBOR »FRANC ZGONIK«, ki ga vodi Gvido Filipič, je v primerjavi z lanskim nastopom še pridobil na homogenosti tenorjev in baritonov, le basi niso še enako izčiščeni, kar se sliši zlasti v f-ff, ko se tudi ravnovesje tako rekoč zamaje. Plemenitejši ton, ki so si ga pridobili prvi trije glasovi, je znak pravilno zastavljenega dela. Če izvzamemo nekaj izstopanj in premajhno jasnost na modulatornih mestih, ki jih povzročajo nepreciznosti posameznikov, je gladko tekoče petje vodilo k dokaj intenzivnemu oblikovanju. Škoda, da pri Foersterjevem Spaku ni bilo dovolj dobro izdelano najtežje mesto pri... »to mi nagaja...« Zbor se pomlajuje in napreduje.

IVAN SILIČ

Dijaki liceja Prešeren pri Jottijevi in papežu

RIM — Predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti je včeraj sprejela skupino dijakov tržaškega znanstvenega in klasičnega liceja France Prešeren, ki so na šolskem izletu v Rimu. Na dolgem in navdve priščnem srečanju je Jottijeva razložila dejavnost parlamenta in odgovarjala na vprašanja naših dijakov. Pokazala je tudi veliko zanimanje za probleme slovenske manjšine, še zlasti za ureditev slovenske šole. Ob koncu je Jottijeva vsem dijakom zaželela mnogo uspehov v šoli, za sprejem pa se ji je zahvalil Antek Terčon, ki z nekaterimi profesorji spremlja naše dijake na izletu.

V sredo pa so dijaki v Vatikanu prisotnost avdienci papeža Janeza Pavla II. V svojem govoru je papež naše dijake pozdravil v slovensčini. (bbr)

Sporočilo Sveta slovenskih organizacij Videmski prefekt La Rosa sprejel zastopnike SSO

VIDEM — Videmski prefekt dr. La Rosa je v sredo sprejel delegacijo Sveta slovenskih organizacij, ki so jo sestavljali predsednica Marija Ferletič in odbornika dr. Damjan Paulin in Simon Prescheren iz videmske pokrajine. V svojem pozdravu je Ferletičeva orisala nastanek in namen Sveta slovenskih organizacij. Razgovor je nato potekal v prijateljskem ozračju, v katerem so prišli v ospredje nekateri aspekti slovenske manjšine v videmski pokrajini. Med temi je bil dan poudarek gospodarskim in kulturnim problemom. Prefekt je bil posebno pozoren na izvajanje zastopnika videmske pokrajine, ki je med drugim podčrtal pomen zaščite Slovencev v videmski pokrajini. Delegacija je prefektu izročila tudi resolucijo, ki je bila soglasno osvojena na obnem zboru Sveta slovenskih organizacij in v kateri se med drugim odločno zagovarja teza po zaščiti vseh Slovencev in torej tudi Slovencev iz videmske pokrajine, ki z odločnostjo zahtevajo, da se jim priznajo ustavne pravice in da se neha z diskriminacijo, ki krši načela demokracije in italijanske ustave.

S seje pokrajinskega sveta SSk

Zaskrbljenost glede zadnjih dogodkov okoli naše zaščite

Tržaški pokrajinski svet Slovenske skupnosti se je na svoji zadnji seji dotaknil tudi problematike globalne zaščite zakona v luči zadnjih dogodkov, ki zaskrbijo slovensko narodnostno skupnost. Gre namreč za izjave podtajnika v italijanskem zunanjem ministrstvu Fioreta med njegovim nedavnim obiskom v Beogradu in Ljubljani, ki je dejal, da zaščitni zakon po mnenju vlade ne more vključevati tudi Slovencev v videmski pokrajini in tudi za nedavno predložitev okvirnega zaščitnega zakona za 13 jezikovnih sku-

pin v Italiji, med katere je všteta tudi slovenska in katerega prvi podpisnik je socialist Fortuna.

Po mnenju pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti so ta stališča v nasprotju z zahtevo slovenske manjšine v naši deželi, pa tudi z dogovorom med predsednikoma poslanske zbornice in senata, po katerem naj bi razprava o zaščiti naše narodnostne skupnosti potekala izključno v senatu na temelju že predloženih osnutkov, v poslanski zbornici pa o drugih jezikovnih skupnostih.

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Bogati in revni

dalje večje in da je neupravičenega bogatenja v Jugoslaviji čedalje več? Zanimivo je, da za potrditev te misli ni mogoče dobiti skorajda nikakršnega zanesljivega podatka. Podatki, ki so na razpolago, so navadno zelo stari in prikazujejo razmere iz pred nekaj let, kar pa za mnenje o zdajšnjih razmerah ne more zadostovati. Analitiki, ki se ukvarjajo s temi vprašanji, so s težavo izbrskali podatek, da je pred enim letom (torej marca 1983) četrtina vseh zaposlenih dobila v plačilni kuverti manj kot 10 tisoč dinarjev. Tolikšna plača ne zadostuje za normalno življenje, ugotavljajo tisti, ki preučujejo, kakšni so življenjski stroški povprečne družine. Torej bi lahko te delavce in njihove družine prišteli k socialno ogroženim. Če sem pristoječe še skoraj milijon nezaposlenih, ki tudi morajo biti socialno ogroženi in njihove družine, potem se število socialno ogroženih hitro povzpne na nekaj milijonov Jugoslovancev. Vsi ti naj bi živeli v revščini, toda te revščine ni opaziti, kar pomeni, da imajo vsi ti vendarle veliko možnosti za dodatne zasluge in za kolikor toliko normalno življenje tudi v težkih gospodarskih razmerah. Na drugi strani so tudi izbrskali podatek, da dobiva približno tretjina zaposlenih večjo plačo

kot pa je povprečna (povprečna plača se zdaj v Jugoslaviji suče okoli 20 tisoč dinarjev) in da je zelo malo tistih, ki dobijo dvakrat ali trikrat večjo plačo kot pa je povprečna. Med takšne zaposlene uvrščajo na primer zvezne ministre. Ali so ti torej tisti, ki jih lahko prištevamo med bogate v jugoslovanski družbi? Gotovo ne! Tako kot ne moremo med revne prišteti tiste, ki imajo plačo manjšo od 10 tisoč dinarjev. Zlasti pa ni mogoče očitati tistim, ki imajo dvakrat ali trikrat večjo plačo kot pa je povprečna, da so neupravičeno obogateli.

Tisti, ki uporabljajo pri dokazovanju, kako so socialne razlike v Jugoslaviji neupravičeno visoke, takšne podatke, se motijo. Nobena plača ni v Jugoslaviji tolikšna, da bi lahko govorili, da je kdo obogatel s tistim, kar je zaslužil v službi. Lahko je toliko zaslužil le z goljufljo. Zato imajo bolj prav tisti, ki trdijo, da se je goljuflanje razraslo kot plevel in da je na ta način obogatelo precej Jugoslovancev. Sodeč po uradnih statistikah ni v Jugoslaviji prav nič več tovrstnega kriminala. Kot drugod v svetu, pač pa je opaziti nekaj drugih značilnosti, ki ljudem odpirajo možnosti, da zaslužijo več kot drugi. Na primer: kdor obdela 10 hektarov njiv (toliko zemlje lahko poseduje)

in zaseje koruzo, zasluži nekajkrat več kot pa delavec, ki ima povprečno jugoslovansko plačo. Ker lahko zemljo tudi najame, se mu zaslužek hitro močno poveča, ob tem, da dela samo nekaj mesecev na leto. Kdor ima 10 hektarov posajenih s koruzo npr. zasluži na leto toliko, kot kmet, ki redi 100 juncev. Napaka ni pri ljudih, ki to počno in ki jih obtožujejo, da neupravičeno bogatijo, napaka je v tekoči kmetijski politiki. Kaj je delavec kriv, če je deset let delal v tujini in denar hranil v banki, pa je zaradi velikih tečajnih razlik kar naenkrat precej bogatejši. Kriva je (denarna) politika, ki ga ni silila, da bi ta denar hitro naložil v produktivne namene. Kaj je kriv zasebnik, ki se je nekaj let trudil, da je uspel usposobiti zasebno obrtno delavnico (mučil se je predumem z dovoljenji in iskanjem prostora za obrt), zdaj pa mu denar na veliko priteka, ker zaradi neustrezne obrtne politike skorajda nima nobene konkurenta, sam pa ima naročila za nekaj let naprej. Zakaj nekateri hočejo prišteti med bogatine tiste ljudi, ki so si na pošten način in z vsakodnevnm delom zgradili hišo, hiša pa predstavlja zdaj kar lepo premoženje, med siromake pa tiste, ki so dobili družbeno stanovanje in niso niti s prstom mignili,

da bi si sami rešili svoj stanovanjski problem.

Pri vseh teh primerih gre marsikdaj tudi za mahinacije, ki pa jih po normalnih zakonskih poteh ne znajo odkrivati in kaznovati tiste, ki se s tem okoriščajo. To so sicer hoteli doseči že pred leti, ko so ustanovili t.i. komisije za ugotavljanje premoženja, ki pa so povsod neobgljeno obtičale, saj še zdaleč niso imele enakih pooblastil, kot jih imajo npr. sodišča.

Vsi takšni pojavi, ki so blizu kriminala, so značilni skorajda za vsako državo in povsod jih preganjajo. V Jugoslaviji pa je kar naenkrat pretirano oživel prepiranje, da je vsak, ki ima npr. počitniško hiško ali dober avto, svojo hišo ali kaj podobnega to prigrboljval, da je do tega prišel na nepošten način. Tiste, ki so bogatejši zaradi nepošteno prisluzene denarja, je treba kaznovati, tiste, ki so si takšno majhno premoženje ustvarili s poštenim delom, pa je treba kvečjemu spodbujati k takšnemu delu, saj je to koristno za gospodarstvo in za vso družbo. Toda, ločnice med obema nikakor ne znajo postaviti, zato je tudi toliko govora o neupravičenih socialnih razlikah. V gospodarstvu, ki hoče napredovati, mora prihajati do takšnih razlik, seveda pa mora biti podlaga za razlike delo, ne pa privilegiji. Vse to pa prav zdaj v jugoslovanski družbi mešajo med seboj, temu pa se malokdo upre, zato je pogosto že kar javno slišati zahtevo, da si moramo v zdajšnjih hudih gospodarskih časih revščino kar lepo razdeliti med seboj.

JOŽE PETROVČIČ

Z neverjetno vztrajnostjo se razplamtevajo govorice o tem, kdo v Jugoslaviji živi na veliki nogi, kdo si je neupravičeno prislužil bogastvo. Nekako nevidno se razpreda misel, da je treba bogatim odvzeti, kar imajo preveč in dati siromašnim. Ob tem se zastavlja vprašanje, kako je možno, da so na drugi strani nekateri postali reveži. Zanimivo je, da o tem vprašanju razpravljajo tudi v državnih političnih vrhovih, vendar ne na tak način, pač pa se sprašujejo, kako preprečiti socialne razlike, ki jih je menda čedalje več in ki so tudi čedalje bolj izrazite. Odgovor vidijo za zdaj v tem, da je treba tiste, ki veliko zaslužijo pač ustrezno obdavčiti, tistim, ki ne zaslužijo dovolj, pa pomagati z raznimi socialnimi dodatki.

Ne sme seveda presenečati, če so se v zadnjem času močno okrepile ideje o egalitarizmu. Gospodarski položaj Jugoslavije je težak in zaradi tega je tudi položaj delavcev čedalje težji in njihov standard čedalje nižji. V takšnih okoliščinah so vedno glasnejši tisti, ki hočejo ustvariti pogoje za ljudi z enakimi želodci in vedno več je tudi tistih, ki so pripravljene poslušati takšne razlagalce in jim prikivati. Veliko težje pa je prodati tisto, da je delavec delavec različno plačevati, ker so tudi različno pridni, da mora biti boljši delavec nagradjen z boljšo plačo in da je prav ta zakonitost ena od glavnih vzvodov, ki lahko pomagajo k uspešnejšemu gospodarstvu.

Na kakšnih dokazih pravzaprav počiva ideja, da so socialne razlike če-

Komunisti se zavzemajo za polno izvajanje zakona 180

Minister za zdravstvo Costante De-gan je pred kratkim izdelal zakonski osnutek, s katerim naj bi popravili, oziroma dopolnili zakon 180 iz leta 1978 o psihiatrični reformi. Osnutek predvideva med drugim ustanovitev posebnih struktur za kronične umske bolnike, medtem ko naj bi psihiatrični oddelki splošnih bolnišnic sprejemali le paciente, ki se morajo zdraviti največ 30 dni. Za lažje umske bolnike pa osnutek predvideva izpopolnitev ambulatorijske zdravniške oskrbe.

Temu zakonskemu osnutku med drugimi ostro nasprotuje Komunistična partija Italije, ki vidi v njem nevarnost obnavljanja starih umobolnic in sploh preživetih psihiatričnih pristopov. To stališče so komunisti iz naše dežele osvetlili na posebni tiskovni konferenci, ki je bila včeraj dopolne na sedežu Tržaške avtonomne federacije. Na konferenci so spregovorili deželni svetovalec Claudio Tonel, pokrajinski svetovalec Ezio Martone, član upravnega sveta Tržaške krajevne zdravstvene enote Maurizio Pesato in Fausto Monfalcon ter psihiater Franco Rotelli.

Governiki so poudarili, da je zakon 180 kljub nekaterim pomanjkljivostim v osnovi pravičen in da je mogoče rešiti glavni problem, ki se danes postavlja na področju psihiatrije, prav z njegovim dosednjim in polnim izvajanjem. Komunistična partija namreč meni, da je zakon 180 obrodil dobre sadove povsod tam, kjer so ga resnično izvajali. Prav naše mesto bi lahko bilo v tem smislu za zgled. Umški bolniki razpolagajo danes v Trstu z zadovoljivo zdravniško oskrbo in je mogoče tudi trditi, da je celotno tukajšnje prebivalstvo na sploš-

no pozitivno sprejelo psihiatrično reformo.

Na včerajšnji konferenci je bilo zato rejeno, da bi morala vlada poskrbeti ne toliko za revizijo zakona 180, kolikor za finančna sredstva, ki bi deželam oziroma krajevnim zdravstvenim enotam omogočila njegovo polno izvajanje.

Pomorska postaja kmalu kongresni center

Tržaško pomorsko postajo bodo kmalu dokončno preuredili v kongresni center. Dela za celovito preoblikovanje notranjosti te znamenite stavbe so že v polnem teku in bodo nared že jeseni, ko bo naše mesto gostovalo »Nagrada Italija« v priredbi državne radiotelevizije. Denar za preureditev pomorske postaje je dala na razpolago deželna uprava (približno tri milijarde lir), ki je pooblastila odbor za finance Rinaldija, da osebno sledi celotni zadevi.

● Med svojim obiskom v Trstu, kjer je med drugim prisostvoval srečanjem v vaterpolu med italijanskimi in jugoslovanskimi reprezentancami, se je predsednik italijanske plavalne zveze Perrucci pogovarjal z županom Richettijem o možnosti izgradnje 50-meterskega odkritega bazena, ki naj bi ga v tesnem sodelovanju zgradili občinska uprava in Coni na področju Kolonje.

Srečanje o termoelektrarni in premogovnem terminalu

Prednačrt družbe Enel o lokaciji premogovne termoelektrarne in premogovnega terminala v Osapski dolini je bil v središču pozornosti izredne seje izvršnega odbora ustanove za tržaško industrijsko cono EZIT. Srečanja, ki je bilo pred nekaj dnevi, so se udeležili tudi tržaški župan Richetti, miljski župan Bordon in dolinski župan Švab.

Predsednik EZIT je najprej orisal značilnosti bodoče strukture. V enem letu naj bi ob povprečnem delovanju 6.000 ur proizvedla v povprečju 7,6 milijarde kilovatih ur energije, porabila pa naj bi 2,5 milijona ton premoga. Termoelektrarno naj bi zgradili v šestih letih (12 milijonov delovnih ur), stala pa naj bi 1500 milijard lir. V povprečju naj bi jo dnevno gradilo 930 oseb, ob tem pa naj bi bilo, za izdelavo raznih objektov, zaposlenih še kakih 5.400 delavcev. Ko bi začela delovati, bi zaposlovala 340 uslužbencev družbe Enel, za razna druga dela (na primer vzdrževanje) pa naj bi zaposlovala še drugih 540 ljudi za dobo 25 let. Podrobnejše poročilo o delih, ki bi jih morali izvesti, da bi lahko termoelektrarna in premogovni terminal začela delovati, je podal načelnik tehnične službe EZIT inž. Gullini.

Župani obeh občin, na ozemlju katerih naj bi zrasla oba objekta, so izrazili mnenje, da bi morali točno določiti lokacijo, ki naj bi ustrezala potrebam tako družbe, kot tudi prizadete prebivalstva.

Dolinski župan Edvin Švab je še posebej poudaril potrebo, da dežela skliče konferenco o teritoriju tržaške pokrajine, za katero so ustanove že večkrat zaprosile, deželna uprava pa

jo je tudi večkrat že obljubila. Švab je nato omenil razna zasedanja o energetskih vprašanjih, ki jih je izvedla dolinska občina, dodal pa je, da je ob vprašanju termoelektrarne pomembno predvsem zadržanje deželne uprave. Ob koncu je še omenil, da bi morali pri reševanju energetskega vprašanja upoštevati tudi možnosti, ki jih predvideva osimski sporazum z medsebojnim sodelovanjem in izmenjavo prav na tem področju.

Predavanja o ekologiji v krožku Che Guevara

Krožek za politične in socialne vede »Che Guevara« prireja serijo treh predavanj o zaščiti in ovrednotenju okolja in to v sodelovanju s komisijo za okolje pri KPI in z ZKMI. Prvo srečanje na temo »Teritorij: pojem, ki ga je treba ovrednotiti« bo na sporedu že danes ob 18. uri v dvorani v Ul. Madonnina 19. Govoril bo Franco Perco. Drugo predavanje o onesnaževanju zraka bo prihodnji petek (30.3.), vodil ga bo Pierramario Biava. Niz teh srečanj pa bo v petek, 6. aprila, sklenil Guido Bressan, ravnatelj inštituta za morskoto biologijo pri Brojnici, ki bo predaval o zaščiti Tržaškega zaliva.

● Podtajnik za zunanje zadeve Fioret je pred dnevi obiskal devinski zavod Združenega sveta. Fioret, ki ga je spremljal funkcionar zunanjega ministrstva Carducci, se je srečal s študenti in s pedagogi devinske ustanove.

Zasedal je repentabrski občinski svet

V torek se je na izredni seji sestala repentabrski občinski svet, ki je odobril pogodbo z državno hranilnico in posojilnico za najem posojila v znesku 103 milijonov lir. S tem denarjem bodo kupili tovornjak za smetarsko službo in manjše večnamensko vozilo. Občinski svet je odobril tudi seznanilo, ki jih upravlja občinska uprava.

Župan Pavel Colja je svetovalce tudi seznanil, da bo v repentabrski občini samoupravni referendum za mir in razorožitev v nedeljo, 1. aprila, ko bo v občinski tovarnici v Repnu odprt volilni sedež od 9. do 15. ure. Volitve organizira občinski odbor za mir, ki ga sestavljajo predstavniki KPI, PSI, Slovenske skupnosti, župnik, KD Kraški dom in ŠK Kras. (B.S.)

koncerti

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1983-84, 8. abonmajski koncert: v četrtek, 29. t.m., ob 20.30 bo nastopil v stolnici sv. Justa Slovenski trombilni kvartet in Hubert Bergant orgle. Na sporedu: Brahms, Pezel, Händel, Vivaldi, King, Gabrieli, Bach, Zucchi. Vstop za abonmajskimi izkaznicami, oziroma z vabili, ki jih lahko dvignete od 26. t.m. dalje v pisarni GM.

AVDITORIJ

Prihodnji nedeljski koncert bo iz tehničnih razlogov v Avditoriju in ne v mali dvorani Verdija, kot običajno. Nastopil bo komorni ansambel, ki ga vodi Severino Zanoneri. Koncert bo ob 11. uri. Pri blagajni gledališča (tel. 631948) so še na razpolago vstopnice.

pisma uredništvu

Novi dvomi glede openskega pokopališča

O neverjetni zadevi openskega pokopališča je bilo že vse izrečeno, ali skoraj. Že nekaj let ni več mogoče pokopavati mrtvih na starem pokopališču. Znano je tudi, da je prebivalstvo z Opčin, od Banov in od Ferlugov že večkrat poseglo na občini in pri pristojnih javnih uradah, da bi se problem zadovoljivo rešil. Znano je tudi, da je obstajal načrt za gradnjo novega pokopališča pri Banih, ki naj bi obsegal 8000 kvadratnih metrov; temu načrtu se krajevno prebivalstvo ni zoperstavilo, želelo si je le, da bi čimprej uredili to nevzdržno stanje. Bilo je tudi mnogo obljub, zagotovitev in točnih obvez, najprej s strani takratnega župana Spaccinija, nato s strani župana Cecovinija, nakar se je obvezal še izredni komisar dr. Siclari, pa še razni odborniki, funkcionarji in drugi. Znano je tudi, da je načrt gradnje novega pokopališča propadel zaradi vprašanja onesnaževanja tal, novi odbor pa se je zaradi nujnosti in neodgodljivosti problema zatekel k drugemu načrtu, ki ga je nato predstavil kot edino rešitev v trenutnem stanju. Le-ta predvideva raz-

širitev starega pokopališča. Občina se je ob tej rešitvi tudi obvezala za finančno podporo, to obvezo vključila v proračun za to leto, poleg tega pa je rešitev povoljno ocenil vzhodnokraški rajonski svet, ki je prav za ta problem večkrat prosil za srečanje z županom in z njegovim odborom.

Vsekakor je kazalo, da se problem končno rešuje, nekatere objave v dnevnem krajevnem časopisju pa nas prepričujejo, da smo se spet znašli pred novimi umetno zastavljenimi pregradami. Tu mislimo predvsem na članek, ki ga je objavil »Il Piccolo« dne 18. februarja in ki ga je podpisala Silvana Moro za opensko Kršćansko demokracijo, in še članek z dne 10. marca.

V prvem je rečeno, da se je občina prenašla z načrtom o razširitvi pokopališča in da ni bila ta izbira premišljena. Mimo vseh mnenj, ki jih lahko izrazimo ob urbanističnih izbirah občine, se nam zdi teza o prenašljenih izbirah absurdna. Pristojni organi so že dalj časa preverjali različne možnosti in sprejeli tisto, ki naj bi po eni strani vsaj kratkoročno re-

šila problem pokopov, po drugi strani pa ne bi še več kompromitirala urbanističnega ustraja Opčin, ki je že itak tako kompromitiran. Vse kaže, da hočejo nekateri dodati tem neverjetnim zavlačevanjem še druge odge. Realni cilji teh stremeljenj nimajo nič skupnega z občutki prebivalstva, ki je že naveličano odgovorov kot so »toda« ali pa »bomo videli«.

Kot da še ne bi bil dovolj pritisk openske Kršćanske demokracije proti razširitvi starega pokopališča, se je pred kratkim (v članku 10. marca) ogasil odbornik Vattovani, ki je, pogledj, tudi sam podvomil o izbiri razširitve.

No, gospodje Kršćanske demokracije, kakšno igro igramo? Če vrv preveč nategujemo, se lahko strže. Prebivalstvo z Opčin, od Banov in od Ferlugov (ki ni tako razdeljeno, kot piše v članku z dne 10. marca) je odločno sito tega nesprejemljivega zdržanja, ki se ne zmeni niti za najgloblje občutke ljudi.

Komunistična skupina vzhodnokraškega rajonskega sveta

Jutri v škedenjskem društvu

Razstava žensk - ustvarjalk in nastop ženskega zbora

Kulturno društvo »Ivan Grbec« iz Škedenja pripravlja razstavo skupine žensk - ustvarjalk in nastop svojega ženskega pevskega zbora. Prireditev bo jutri ob 20.30 v prostorih društva, razstavljale pa bodo: Bogomila Doljak, Zora Koren - Škerk, Jasna Merku, Magda Tavčar in Marta Werk - Volk.

Gre prav gotovo za pomembno prireditev, ki bo pritegnila pozornost škedenjcev, pa tudi drugih, ki so tako ali drugače že seznanjeni z delom navedenih umetnic in seveda tudi z delovanjem domačega ženskega pevskega zbora, ki ga vodi Marta Werk - Volk, ki šteje danes 20 pevk in ki je bil ustanovljen leta 1980, ko so v Škedenju praznovali 8. marec, za seboj pa ima že 28 nastopov in samostojnih večerov.

Pa naj na kratko povemo še nekaj besed o umetnicah, ki bodo tokrat sodelovale s svojimi deli na razstavi. Bogomila Doljak živi in dela v Na-brežini ter je lastnica že dobro znane in uveljavljene galerije »Bors«. Že dobro desetletje se ukvarja z obnavljanjem kraške tradicije v obrti in

s kiparstvom v lesu. Razstavljala je že v Trstu, Gorici, Beneški Sloveniji, Sloveniji in še po raznih kulturnih društvih.

Zora Koren, ki se ukvarja sedaj v glavnem z grafiko, je že sodelovala na številnih skupinskih, pa tudi samostojnih razstavah doma in v drugih državah, kot na primer v Parizu, Tokiu itd. in prejela veliko nagrad in priznanj.

Jasna Merku je diplomirala na Višokem zavodu za industrijsko umetnost v Urbinu ter je s svojimi grafikami sodelovala na raznih skupinskih razstavah, samostojno v Ljubljani in v Trstu. Sama poučuje likovno vzgojo na slovenskih srednjih šolah.

Magda Tavčar se je tudi prvotno ukvarjala z grafiko, sedaj pa se ukvarja s tapiserijo. Sodelovala je že na več skupinskih razstavah, med katerimi je bila tudi razstava decembra lani v Trebach.

Marta Werk je slikarka, ki je sodelovala na skupinskih razstavah ter se je med drugim udeležila umetniških kolonij v Prilepu in v Studenci v Srbiji, kjer so tudi njena dela.

Pogovor s podjetnim avtoprevoznikom Danilom Cunjo iz Barkovelj

Od ribjih tovorov do zahtevnih mednarodnih prevozov

Naši bralci prav gotovo niso pozabili bučne demonstracije, ki so jo v začetku februarja uprizorili po tržaških ulicah avtoprevozniki. Tudi zato ne, ker so se tedaj menda prvič podrobneje seznanili z značilnostmi in problemi tega delovnega stanja, o katerem so poprej bolj malo vedeli. Še danes pa po večini ne vedo, da je med avtoprevozniki podjetji v tržaški pokrajini kar šestdeset slovenskih in da so ta vključena pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju, kot se tudi spodobi za zamejca.

O žgobjih vprašanjih, s katerimi se avtoprevoznik tako rekoč vsak dan spopada, smo sicer že nekajkrat pisali, vseeno pa smo si rekli, da bi kazalo kakšno specifično plat še poglobiti ter v isti sapi nadaljevati naše brskanje po življenju in delu tržaških Slovencev. Obrnili smo se na avtoprevoznika Danila Cunjo, Barkovljana, in mu v pisarni na tovornem avtopostajališču pri Fernetičih zastavili nekaj vprašanj.

»Bi nam v dveh, treh besedah orisali, zakaj in kako ste se lotili avtoprevoznika?«
»Podjetje vodim skupaj z bratom Vladimirom, ki mi je družabnik, podedoval pa sem ga po očetu Rihardu.«
»Koliko je podjetje Cunja staro?«
Danilo: »Dvaintrideset let. Oče je začel leta 1952, ko so razmere seveda bile čisto drugače. Imel je navaden tovornjak, ki pa je bil po svoje prav poseben: bil je to vojaški kamion, ki je med drugo svetovno vojno dal skozi vsa Libijo, po vojni pa je oče z njim

tovoril iz Istre v Trst ribe. Ob štirih zjutraj je že bil na pomolu in čakal ribiče: sveži ulov je potem kar z lopato nakopičil v kamionski kason in ob šestih je ustavil pred tržaško ribarno.«
Danilo nam je zaupal, da je po pretovoru sam rad skočil na tovornjak in pridno pospravil, kar je rib še ostalo. Zanimivo je, da je Rihard Cunja ob nedeljah kamion opremil s grobimi sedeži in vozil ljudi na izlete v Slovenijo.

Kategorija avtoprevoznikov se v seznamu SDGZ ločuje v tri smeri: na eni strani so tisti, ki prevažajo material za stavbarstvo in javna dela, na drugi so oni, ki imajo opravka izključno s kontejnerji, potem pa spet taki, ki se bavijo z mednarodnimi prevozi. Med slednje sodi tudi Danilo, ki nam je že na začetku dejal, da v to kategorijo ni lahko priti. Glede na različnost ustreznih predpisov v raznih državah se tovrstna dejavnost razvija po posebni mednarodni konvenciji TIR, ki poenostavlja celoviti birokratski postopek za izstavljanje dovoljenj in polaganje kavicij. Brez tega sporazuma bi avtoprevoznik iz Italije npr. moral položiti jamščino v vsaki državi, po katere ozemlju vozi, tako pa položaj varščino samo pri vsedržavnih zvezah trgovinskih zbornic Unioncamere.

Danilo ima na razpolago dvanajst raznovrstnih tovornjakov z ali brez priklovice. Če z lastnimi silami ni kos naročilom podjetij, ki mu zaupajo prevoz najrazličnejšega blaga,

se obrne na tega ali onega malega avtoprevoznika. Prevoze opravlja tako na krajših kot na dolгих progah, bil je med drugim v Afganistanu pa seveda še dlje. Nerešenih problemov, ki ga tarejo, je več, toda kateri so glavni?

»V prvi vrsti so tu težave s carino. Uslužbenci carinske uprave delajo po ustaljenem urniku za državne nameščence, to je od 8. do 14. ure, toda na mednarodnih mejnih prehodih prve stopnje, kakršen je prehod pri Fernetičih, bi carinska služba morala delovati skozi vseh štiriindvajset ur. Res je, da je v veljavi nadurno delo, ki pa še zdaleč ne zadoštuje.«
»Potemtakem bi pristojna oblast v Rimu morala pomnožiti število carinskih uslužbencev. V sindikalnih krogih smo zvedeli, da jih primanjkuje v vsedržavnem merilu najmanj 2.500.«
Danilo: »Seveda. Mi se sicer nismo vmešavati v njihove probleme, toda dejstvo je, da imamo po uradih v notranjosti države nič koliko carinskega osebja, ki ni primerno izkoriščeno, pri nas pa, kjer je tako zelo potrebno, ga je premalo. Zaradi takšnih razmer se tu pri Fernetičih redno kopičijo pol-dnevne zamude, ki prinašajo zlasti veliko škodo v denarju avtoprevoznikom in uvoznim-izvoznim podjetjem na kratkih progah: često je čakanje na ocarinjenje daljše od same vožnje.«

Drugi žgoči problem je v neskladju pri izkoriščanju dovoljenj za prevoz blaga po sosednjem ozemlju v smislu italijanske - jugo-

slovanskega sporazuma. Jugoslovanski avtoprevozniki so zaradi nujne po naglem deviznem pritoku šestokrat prezgodaj izkoristili ustrežna dovoljenja in potem do izteka leta ostali brez njih, sicer pa se je nekaj podobnega začelo dogajati tudi na italijanski strani, ko se je promet po avtonomnih računih sredi lanskega leta močno razmahnil. Danilo Cunja meni, da bi morale pristojne oblasti na obeh straneh meje vprašanje smotrneje urediti in uvesti tudi strožji in pogostejši nadzor nad izkoriščanjem omenjenih dovoljenj.

Kočljivo je tudi vprašanje dovoljenj, ki jih pristojno italijansko ministrstvo izdaja za tovrstni tranzit po jugoslovanskem ozemlju in ki jih je odločno premalo. Za prevoz do Romunije, kamor prideš po najkrajši poti čez Jugoslavijo, še gre, toda na Madžarsko — je dejal Danilo — moraš prek Avstrije, kar seveda pomeni daljšo pot in večje stroške.

Med drugimi nevšečnostmi, ki so prišle na dan v pogovoru s Cunjo, naj omenimo vsaj diskriminacijo, zaradi katere so krajevni avtoprevozniki potisnjeni na rob, ko gre za velika naročila na področju javnih del: pri gradnji avtoceste niso prišli v poštev, le malo pa jih je lahko sodelovalo pri prevozu materialov ob gradnji »avtoporta«. In vendar poseben deželni zakon odreja, da je vsaj petino takih in podobnih naročil treba zaupati krajevnim podjetjem.

DRAGO GAŠPERLIN

Pogovor s podpredsednikom KZ Srečkom Orlom pred občnim zborom

»Naša prihodnost je v zadružništvu«

Letošnji občni zbor Kmečke zveze, ki bo v nedeljo v Prosvetnem domu na Opčinah, se bo odvijal pod geslom »Za novo kmetijstvo v novi družbi«. Prav o teh novih oblikah delovanja v tem sektorju smo se pred občnim zborom pogovorili s podpredsednikom KZ Srečkom Orlom, cvetličarjem iz Devinščine, ki je dobro poznan ne samo zaradi svoje uspešne dejavnosti v cvetličarskem sektorju, ampak tudi kot prizadeven politično-kulturni delavec.

Kakšno bi moralo biti to novo kmetijstvo v sedanji družbi? je bilo naše prvo vprašanje, ki smo mu ga zastavili.

Ugotoviti moram, da na žalost naša družba ni razumela pomena našega kmetijstva; v sedanjem splošnem kriznem stanju pa opažamo, da ga prav tisti, ki se zanj prej niso zanimali, v teh pogojih skušajo upoštevati. Doselej nismo imeli pogovora, da bi to dejavnost na našem teritoriju lahko razvili: prisiljeni smo bili delati, kot je na pr. moj primer, na najnižjih površinah. Druga možnost pa je bilo delo v zadružni obliki; pri tem se moramo obrniti nazaj in pogledati, kaj so naredili naši predniki, da bi lahko preživeli: že pred prvo svetovno vojno so bile ustanovljene prve zadrage, ki so bile odraz hotenja po obstoju na naši zemlji. Podobno se dogaja sedaj. Ustanovljene so že številne zadrage, kar dokazuje, da če hočemo ostati na naši zemlji in na njej dostojno živeti, moramo tudi za določene pogoje izbrati zadružno obliko skupnega delovanja.

Pred dnevi je deželni odbornik za kmetijstvo izjavil, da združevanje tržaških kmetov v razne zadrage nima nobene koristi, ker tukajšnji kmetje imajo pred seboj tako tržišče kot je mesto Trst, na katerem lahko z lahkoto plasirajo svoje pridelke. Kakšno je o tem vaše mnenje?

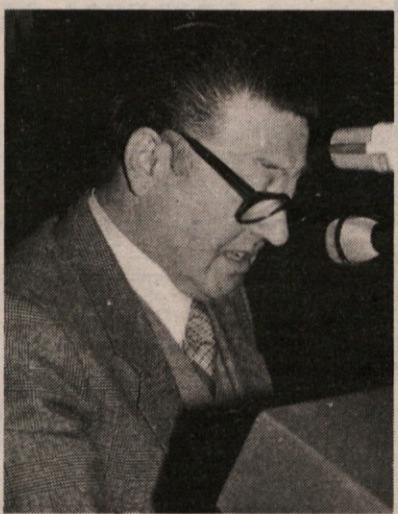
Za nekatere manj razširjene panoge bo to lahko morda držalo; ne gre pozabiti, da je za kvalitetni pridelek potrebna specializacija. Za bolj razvite panoge pa bo treba vsekakor razmisliti, da bi se razvijale v zadružnih oblikah, kar bi gotovo koristilo interesom posameznikov, kot sicer tudi kmetijstva nasploh.

Nekatere naše zadrage se prebija-jo skozi določene težave. Kaj je vzrok temu?

Predvsem moram povedati, da gre za zadrage, ki so začele delovati še pred kratkim, zaradi česar so zapetne težave nekaj povsem naravnega. Ne smemo pa tudi pozabiti, da mora vsakdo, ki deluje v sklopu takih struktur, mnogo žrtvovati mimo svojega že itak težkega dela. Prepričan sem, da bi morale nekatere naše zadrage uživati večjo podporo s strani pristojnih oblasti, saj so za začetek njihovega delovanja potrebne visoke investicije.

Doselej smo govorili o zadrugah; kakšno tehnično pomoč pa na primer uživajo, še posebej pa cvetličarsko - vrtnarska, od Centra deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) na Proseku?

Ugotoviti moram, da ta ustanova bolj života kot pa dela v našo korist. Če nam daje na razpolago svo-

je prostore za letne občne zборе, nikakor ne more misliti, da s tem izpolnjuje naloge, za katere je bila ustanovljena. Na žalost ne vidim z njene strani še nič konkretnega.

Živite v zgoščenosti občin; kako gleda ta krajevna uprava na razne kmetijske probleme?

Naša občina je bila vedno občutljiva za kmetijsko problematiko: en dokaz je že v tem, da že preko 20 let prireja občinske razstave vin, ki so gotovo pripomogle, da se je v naši občini izboljšala kvaliteta vina. Živim v razmeroma majhni občini, kjer

se vsi obdelovalci zemlje med seboj poznamo: pogostoma se srečujemo in obravnavamo naše probleme pri tem pa z zadovoljstvom ugotavljamo, da živimo v taki občini. Treba je tudi upoštevati, da ima na razpolago za te namene omejena finančna sredstva, s katerimi ne more delati čudežev.

Kakšen bi po vašem mnenju moral biti glavni rezultat nedeljskega občnega zbora?

V zadnjih tednih vidimo, da se sindikalna enotnost delavcev razdira. Ne smemo pozabiti, da je KZ nastala iz dveh sindikatov in ko smo se združili smo bili vsi zelo zadovoljni. Vedno smo skušali stati ob strani našim ljudem, ko je šlo za velika vprašanja kot na pr. razlastitve (pri reševanju teh problemov smo bili edina prisotna sindikalna organizacija), ali pa za reševanje navadnih praktik in drugih obveznosti. Na naših sejah smo se vedno zavzemali, da bi se nam tudi druga italijanska sindikalna organizacija pridružila pri reševanju teh problemov, ki so v glavnem skupnega interesa.

In še zadnja misel?

Bolj kot misel bi rad izrazil željo, da bi tudi mladi pristopili k našemu delu in da bi na osnovi naših izkušenj in z novimi pobudami vodili naprej to našo organizacijo.

A. S.

Napovedano srečanje odložili na zahtevo PSI

Včeraj spet zastoj pri pogajanjih za vstop LpT v večinsko koalicijo

Pogajanja za sestavo večinskih odborov na tržaški občini in pokrajini so včeraj spet zabeležila zastoj, kar priča, da smo še daleč od podpisa političnega sporazuma, ki bi odprl pot vstopu LpT v koalicijo. Na sedežu deželnega sveta bi se morala namreč včeraj zjutraj kot dogovorjeno sestati predstavniki KD, PSI, PSDI, PRI, PLI, SSK in LpT, na zahtevo socialistov pa so srečanje odložili na ponedeljek. Pokrajinski podtajnik P SI Gianfranco Carbone je zahtevo po odložitvi sestanka utemeljil z dejstvom, da strankino vodstvo ni še dokončno ocenilo osnutka programa, o vsebini katerega so socialisti v prejšnjih dneh izrazili precejšnje pomisleke. Vodstvo PSI, ki se bo sestanek jutri, bo na ponedeljkovem plenarnem srečanju predložilo svoje predloge oziroma dopolnilne točke k sedanjemu osnutku.

O razgovorih med strankami za oblikovanje nove koalicije je v sredo razpravljal tudi pokrajinski svet SSK. Osnova za debato je bilo poročilo tajnika Hareja, ki je prikazal sedanja politični trenutek v luči nekaterih dejstev in ugotovitev, ki pogojujejo zadržanje posameznih strank. Pri oceni zadnjega programskega osnutka se je Harej posebej zaustavil pri gospodarskem delu ter pri poglavju, ki govori o slovenski manjšini. Kot je javnosti že znano, se je poslab-

šanje odnosov do pravic Slovencev pri nekaterih strankah ustavnega loka odrazilo tudi v tem delu programa. O nesprejemljivi formulaciji te programske točke, ki se sklicuje na pretevanje manjšine, je poudaril Harej, je Slovenska skupnost že obvestila tako slovensko kot italijansko javnost. Zato SSK pričakuje, da bo pri odločitvah partnerjih prevladovala demokratično stališče o zaščiti pravic slovenske narodnostne skupnosti in s tem v zvezi bo stranka v nadaljevanju pogajanj predložila ustrezne popravke.

Harejevemu poročilu je sledila razprava, v kateri so prišli na dan še nekateri drugi obrisi sedanjega političnega položaja na Tržaškem. Ob zaključku debate je pokrajinski svet vzel na znanje dosednji potek razgovorov in pooblastil strankin izvršni odbor, da v skladu z nakazanimi smericami nadaljuje pogajanja za oblikovanje novih večin na občini in na pokrajini.

Po odložitvi sestanka strank bodoče večine se je nujno sestalo pokrajinsko vodstvo republikanske stranke, ki je izrazilo zaskrbljenost, da ne bi nadaljnje odlašanje preprečilo pozitivnega zaključka pogajanj za sestavo novih odborov.

● Deželni odbornik za industrijo Francescutto se je včeraj srečal z de-

V Barkovljah bo v nedeljo veliko in pomembno slavlje

Na sporedu srečanje barkovljskih petdesetletnikov in kabaretna predstava »Švejk« - Istočasno samoupravni referendum o razorožitvi

Kulturno življenje v Barkovljah postaja vse živahnejše. Ko se veselje in razigrano pustno vzdušje še ni povsem umirilo, so barkovljanski kulturni delavci že poskrbeli za nove pobude. Tako so za 16. marec načrtovali kakovosten pevski večer z nastopom ruskega tenorista Georgija Selesnova, ki pa je žal zaradi oboleslosti pevcu odpadel. Sedaj se kulturno društvo Barkovlje pripravlja na novo, zanimivo pobudo. V nedeljo bo namreč v Prosvetnem domu v Ul. Cerreto veliko slavlje. Prvič bodo namreč proslavljali barkovljanske 50-letnike ter to proslavo združili s kulturno prireditvijo, kajti v večernih urah bo v društvu gostoval Janez Hočevar - Rifle s kabaretno igro Švejk.

Posebej velja pripomniti, da bo v nedeljo istočasno potekal tudi samoupravni referendum za razorožitev. Vsi bodo torej imeli tudi priložnost, da se izrečejo o tako pomembni zadevi, kot je mir v svetu.

Jubilej bo v nedeljo skupno praznovalo okrog 25 barkovljskih petdesetletnikov, ki se bodo zbrali v jutranjih urah ter po običaju, ki je skupen za vsa tovrstna praznovanja, odšli do pokopališča, kjer se bodo poklonili padlim med narodnoosvobo-

dilno borbo ter drugim umrlim vrstnikom. Zatem se bodo udeležili maše, nakar bo v društvenih prostorih slovesna napitnica. Predstavniki društva bodo ob tem vsakemu podarili brošuro o Barkovljah. S tem želi društvo ohraniti v vseh slavljencih, tudi tistih, ki jih je življenjska pot vodila daleč od domačega kraja (ena od slavljenk prihaja celo iz Amerike) spomin in ljubezen do domačega kraja, tradicij in domačega jezika.

V popoldanskih urah, po slavnostnem kosilu, bodo petdesetletniki spet gostje društva. Kot rečeno, se bodo udeležili kabaretno predstave z Riflem. S tem pa slavlje še ne bo končano. Sledila bo družabnost ob zvokih narodnozabavnega ansambla.

Za Valencica odredili prisilno hranjenje

Župan iz Sulmone, mesta v Abrucih, kjer je že dalj časa v zaporu desničarski skrajnež Fabio Valencic, je odredil njegovo prisilno hranjenje s fleboklizo. Ukrep so takoj izvedli. Valencic je začel gledovno stavko 21. januarja, ter na ta način zahteval, naj mu takoj sodijo. Desničar je obtožen organizacije obojazenih tolpa in prevratništva, vendar pa o procesu do sedaj še ni bil govor. Med gladovno stavko je Valencic izgubil 37 kilogramov, zaradi poslabšanega zdravstvenega stanja pa so ga morali odvesti v bolnišnico.

● V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 26. marca, okrogla miza o problemih razvoja tržaškega gospodarstva in obeh premogovnega terminala in termične centrale na socialnem področju. Pri okrogli mizi bosta sodelovala inž. Franko Piščanc in inž. Aljoša Vesel. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

● Trst bo v kratkem dobil sekcijo pomorskega društva »The propeller club«. Predsednik bo kapitan Giorgio Bonat.

Tatiča za zapahi

Včeraj so agenti letkega oddelka pripravili 20-letnega Roberta Affatija iz Ul. Politi 5 ter 19-letnega Franca Klevo iz Ul. Palmanova 5. Obtožena sta tatvine v obtežljivih okoliščinah, drugi pa povrh še posesti noža. Agenti so prijeli mladenička nekaj pred eno uro po polnoči, ko sta šarila okrog avtomobilov, ki so bili parkirani v Ul. Slataper blizu bolnišnice. Kmalu nato so agenti ugotovili, da sta Affatij in Kleva med drugim vlomila v fiat 500, ki je last gospe Gigliole Ciabattij por. Bari, in da sta ga poškodovala na različnih mestih. Med osebno preiskavo pa so pri Klevi našli tudi 18 cm dolg nož.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Josip Kocjančič

Pogreb bo jutri, 24. marca, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v dolinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena Ernesta, sin Pino, hči Ondina z možem Giorgiom, nečakinja Astrid, sestra Marija z možem Cvetom in drugo sorodstvo

Trst, Dolina, 23. marca 1984

† Sporočamo, da bo pogreb našega draga

Danila Daneua

danes, 23. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice bolnišnice v Trziču na novo tržaško pokopališče.

Žalujoči svojci

Trst, Trzič, 23. marca 1984

Veliko jazza za konec tedna

Ljubitelji jazza čaka drevi in jutri prijeten konec tedna z dvema jazz koncertoma, kar je za naše mesto nadvse nenauden, redkokoli dogodek.

V gledališču Cristallo bo nastopil tržaški pianist Silvio Donati s kvartetom, ki ga sestavljajo še flavtist in saksofonist Hugo Heredia, basist Luciano Milanese in Giancarlo Pilot (tolkala). Koncert prireja skupina »La Contrada«, začel pa se bo ob 20.30.

Jutri (vedno ob 20.30) pa bo v gledališču v Ul. Ananian prvi jazz miting, ki ga prireja tržaški jazzovski krožek in italijansko jazz združenje (slednje koordinira delovanje 20 jazz klubov po vsej Italiji). Mitinga se bodo udeležili Louisiana Club iz Genova, Centro Jazz iz Turina, Biella Jazz Club in seveda tržaški jazz krožek. Nastopili pa bodo Mississipi Minstrels (iz Genova, izvaja predvsem spirituale in bluese), turinski pianist Dick Mazzanti (solo in v triu), trio iz Bielle s pevko Roberto Gambarini in tržaški trio, ki ga sestavljajo pianist Roberto Magris, basist Mauro Perotto in Gabriele Centis (tolkala).

V gledališču Cristallo italijanska romanca

Ljudsko gledališče »La Contrada« prireja jutri ob 20.30 in v nedeljo ob 17. uri v gledališču Cristallo večer italijanske romanca z naslovom »Torna caro ideal«, na katerem bosta nastopila mezzosopranistka Nicoletta Curiel in bariton Emilio Curiel ob klavirski spremljavi Neve Merlak - Corrado. Predstava je ustrojena na romancah Tostija, Denze, Leoncavalla in Puccinija ter na poezijah tedanjega časa, ki jih bosta recitala igralca Ariella Reggio in Franco Zucca. Tekste je napisal Gianni Gori, kostume je pripravila Adriana Medeat, režiral pa je Mario Licalsi.

● Devinsko kulturno društvo bo začelo drevi s koncertom »Skupine 81« svoje tretje leto delovanja. »Skupina 81« sestavljajo flavtist Sergio Zolli, oboist Fabio Sambo, klarinetistka Giulia Fonzi, fagotist Aldo Leonardi in hornist Andrea Sfitez. Vsi so diplomirali na tržaškem konservatoriju. Koncert se bo začel ob 21. uri v glavni dvorani nove šole.

V nedeljo bo društvo priredilo v Ribiškem naselju še tretje netekmolno srečanje letskih zmajev.

S polno paro selitev v bolnico na Katinari

Te dni se nadaljuje selitev medicinskega in ortopedskega oddelka tržaške glavne bolnišnice, ki se je začela v ponedeljek, v novo bolnico na Katinari. Medicinski oddelki ima že devet pacientov, ki so jih tja poslali direktno s prve pomoči, ortopedski oddelk, ki ga vodi prof. Marrotti, pa ima že 18 pacientov.

Na Katinari pa bodo v kratkem tudi že opravili prve operacijske kirurške posege, le da dokončno uredijo vse naprave.

Tržaška krajevna zdravstvena enota pa še naprej poziva prebivalstvo, naj se zateka v bolnišnico le v nujnih primerih, vsaj dokler se stvari dokončno ne uredijo. Bolnica je namreč v tem prehodnem obdobju prenasličena z bolniki, tako da je prostorski problem povsem realen. Urnik obiskov v novi bolnici na Katinari pa je sledeč: vsak dan od 18. do 19. ure ter ob nedeljah in praznikih še od 11.30 do 12.30.

Simpozij o tlakovanju

30. in 31. marca bo na tržaški ekonomski fakulteti mednarodno študijsko srečanje o betonskih blokih za

tlakovanje cest, ki se polagajo na suho. Srečanje prireja tržaška univerza v sodelovanju s podjetjem Concrete consult iz Špetra ob Soči ter pod pokroviteljstvom študijskega inštituta za promet v Evropski gospodarski skupnosti (ISTEE). Na srečanju bodo sodelovali znanstveniki z vsega sveta, kdor se ga želi udeležiti, pa se mora predhodno vpisati in plačati 180.000 lir vpisnine. Vpise sprejema podjetje Concrete Consult.

V predsedstvu trgovinske zbornice

Giorgio Tombesi nasledil Modiana

Kot smo že pred časom napovedali, bo dosedanjega predsednika tržaške trgovinske zbornice Marcella Modiana, ki je na tem položaju od leta 1977, nasledil Giorgio Tombesi. Deželni odbor je njegovo imenovanje že odobril, predsednik Comelli bo v prihodnjih dneh podpisal ustreznimi odloki, ki bo moral nato pred računski dvor, uradno pa bo Tombesi postal zbornični predsednik z objavo dekreta v Uradnem biltenu deželne uprave.

Izvestje srednjih šol na tržaškem ozemlju

Pred kratkim je izšlo »Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na tržaškem ozemlju za šolsko leto 1981-82«, zbornik s podrobnim pregledom delovanja in obiskovanja naših višjih in nižjih srednjih šol, ki so ga izdala ravnateljstva slovenskih srednjih šol, uredil pa prof. Robert Petaros.

Po uvodnem članku »Materina beseda« Ivana Trinka prinaša Izvestje popoln pregled celotnega šolskega osebja na naših srednjih šolah, posamično za vsako šolo, od ravnatelja in rednih profesorjev do poverjenih profesorjev, suplentov, tajniškega osebja, slug in hišnikov. Zatem je na vrsti pregled dijakov, ki so v šolskem letu obiskovali naše srednje šole, razporejenih po posameznih razredih. Popolnejšo informacijo o delovanju na šolah daje pregled dejavnosti na kulturnem in športnem področju, predavanja, izletov, srečanj in drugega udejstvovanja, ki so popestrili in kakovostno obogatili pouk na posameznih šolah. Tu so še naslovi slovenskih nalog na zrelostnih izpitih (na višjih srednjih šolah) in zaključnih izpitih (na nižjih srednjih šolah), delovanje v okviru tečajev 150 ur na dveh nižjih srednjih šolah; gradivo

popostrujejo fotografije z raznih prireditelj, ki so jih pripravile ali na katerih so sodelovale posamezne šole.

Sledi statistični pregled ob koncu šolskega leta 1981-82 z učnim uspehom na posameznih šolah. Pod poglavjem »Življenje in delo naših šol« so zbrani podatki o poletnih seminarjih za slovenske šolnike, o 18. seminarju za slovenske šolnike v Trstu, o maturskem izletu, o Prešernovih proslavah. Izredno zanimiv je pregled publikacij in šolskih knjig, ki so jih napisali, prevedli ali pripravili naši profesorji (»Profesorji, ki poučujejo na slovenskih srednjih šolah v Trstu, so doslej izdali 152 knjig in knjižic, ki niso šolske vsebine«). Pregledu upokojenih profesorjev sledita spominska zapisa ob smrti dveh profesorjev in sestava posameznih zavodskih svetov.

Tisk Izvestja so podprli slovenski denarni zavodi na Tržaškem.

S svojo bogato podrobno dokumentacijo je Izvestje nezamenljiv pričevalec življenja in delovanja naših srednjih šol na Tržaškem. Zato že sedaj pričakujemo njegovo naslednjo izdajo s pregledom za šolsko leto 1982-83.

Obvestilo uporabnikom kmetijskih strojev

Kmečka zveza obvešča uporabnike kmetijskih strojev, ki so vpisani v sezname UMA (Utenti di motori e macchine agricole), da morajo prijaviti morebitne ostanke goriva iz lanskega leta; obenem lahko že zaprosijo za količino goriva, ki ga bodo uporabili v teku leta 1984; obe obveznosti morajo izpolniti najkasneje do 30. junija 1984. Obenem poziva vse tiste, ki teh prijav v prejšnjih letih iz različnih razlogov niso vložili, naj to storijo čim prej, sicer bodo kaznovani z odvzemu statusa UMA.

Ker je izvedela, da mnogi člani niso prejeli zaprošenega goriva, ker nimajo številke IVA (partita IVA), KZ obvešča: številka IVA je obvezna za vsakogar, ki ima kako dejavnost, v tem primeru kmetijsko. Številka IVA ne prinaša nobene nove obveznosti (npr. izstavljanje faktur, vodenje registrov, registracije itd.) za kmetijsko dejavnost, je pa obvezna. Kdor je še nima, naj se čim prej zgleda v tajništvo KZ.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu sklicuje v torek, 3. aprila, ob 16.30 in v drugem sklicanju ob 17. uri redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Ul. Petronio 4. Prisrčno vabljeni člani in prijatelji društva!

Ansambel Taims priredi drevi ob 20.30 v gostilni Urduh v Mavhinjah koncert narodno-zabavne glasbe. Gost večera bo gledališki igralec Stane Raztresen.

Državni poklicni zavod J. Stefan sklicuje roditeljski sestanek v ponedeljek, 26. t.m., ob 17. uri za vse prve razrede in v torek, 27. t.m., ob 17.30 za vse ostale razrede.

LIPU (italijanska zveza za zaščito ptic) vabi na predvajanje diapozitivov o selitvah ptic, ki bo danes, 23. t.m., ob 20.30 v Ul. Felice Venezian 27.

LIPU organizira v nedeljo, 25. t.m., voden ornitološki izlet k Doberdobskem jezeru. Zbirališče ob 8.15 na Oberdanovem trgu (pred SIP). Vpis in prijave po tel. št. 576-453 od 13. do 15. ure.

Fotokrožek Trst 80 obvešča, da bo seja danes, 23. t.m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

Taborniki RMV obveščajo, da bo v nedeljo, 25. t.m., rodov izlet na Nanos. Zbirališče ob 9. uri pred železniško postajo v Sežani.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA OPČINAH

vabi

vse člane, da se udeležijo

REDNEGA OBČNEGA ZBORA

ki bo v prvem sklicanju 25. marca ob 9. uri in v drugem sklicanju v

PONEDELJEK, 26. MARCA 1984,

ob 20.30 v prostorih društvene gostilne na Opčinah - Proseška ulica 39. Upravni odbor

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje priredi v nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12: Občinski svetnik J. Švejk, kabaret. Vabljeni!

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri bo naš gost Mešani pevski zbor OBALA iz Kupra. Dirigent Mirko Slosar. Vabljeni!

KD Cankar obvešča, da bo seja odbora danes, 23. marca, ob 19. uri v društvenih prostorih.

KD I. Grbec - Škedenj priredi ob priliki praznovanja praznika žena jutri, 24. marca, ob 20.30 v društvenih prostorih razstavo ženskih ustvarjalnic in pevski nastop ženskega pevskega zbora I. Grbec iz Škednja.

KD Vesna prireja v nedeljo, 25. t.m., ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu gostovanje dramske skupine SKD I. Gruđen, ki bo uprizorila lepljenko »Ognjišče je zaživel in spregovorilo«. Ob 17.30 odprtje razstave Deziderija Švare, ki ga bo predstavil prof. Milko Rener.

razstave

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 24. t.m., ob 18. uri odprli razstavo petih slikarjev in sicer: G. Barbisana, L. Castellana, C. Magnolata, W. Piacesija in V. Tramontina.

Do 31. marca bosta v galeriji »Moderna« - Korzo Italia št. 9 - razstavljala svoja dela slikarja Roberto Pison in Gianfranco Tognan.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom se jutri, 24., razstavlja svoje plastike in kovinske tapiserije MLADEN VRABIČ. Razstava je odprta vsak dan od 17. do 19. ure.

V TK galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 je odprta samostojna razstava Božidarja Jakca.

mali oglasi

telefon 040 - 79 46 72

Za PD Kolonkovec so darovali: Germano Grahonja 50.000 lir, Vida Cergol 10.000 lir, N.N. 50.000 lir, Debelis 10.000 lir in družina Luin 30.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Jureta Rebulca daruje Mara Ferluga 20.000 lir za cerkveni pevski zbor na Proseku.

Namesto cvetja na grob Egidija Sošiča darujeta Zoran in Karmela 20.000 lir za godbo V. Parma - Trebče.

Namesto cvetja na grob Egidija Sošiča daruje Angel Kralj (Trebče 170) 20.000 lir za godbo V. Parma - Trebče.

Ob 20. obletnici smrti dragega Stojana Lipanje daruje družina Lipanje - Cijak 10.000 lir za KD Lipa in 10.000 lir za SD Zaria.

Ob 1. obletnici smrti (26. 3. 83) moža Marja Sirka daruje žena Pjerina 25.000 lir za vzdrževanje ljudskega doma v Križu ter hčeri Milena in Tanja 25.000 lir za sklad Dela.

Namesto cvetja na grob Giorgia Rebulo darujeta Sonja in Kazimir Majovski 25.000 lir za kulturni dom Prosek - Kontovel.

Za nakup klavirja pri KD F. Venturini so darovali: Marjo Magajna 10.000 lir, Vera Kralj 10.000 lir, Jordan Kralj 10.000 lir, družina Križma 20.000 lir, sekcija VZPI - Domjo 100.000 lir, Marjo Svara 10.000 lir, Slava Pintarelli 10.000 lir ter Lavra in Klavdij Kofol 20.000 lir.

V spomin na Frano Zobec daruje Izidor Zobec 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

V spomin na strica Antona Bandija daruje Boris Bandi 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

V spomin na pok. Marijo Ukmar por. Ban in na pok. Giorgia Rebulo daruje Ida Bukavec 20.000 lir za kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na pok. Giorgia Rebulo daruje Marija in Jušto Segina 20.000 lir ter Ticijana in Dina Segina 20.000 lir za kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na očeta Josipa Carlja daruje Mirko Carli z družino 50.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK

ZA LETO 1984

CELOLETNA	75.500 lir
POLLETNA	54.500 lir
MESEČNA	10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

ZSKD ZPZP

PRIMORSKA POJE

OB 15-LETNICI

Kulturni dom, 24. t.m., ob 20.30. Vstopnice na ZSKD, Ulica sv. Frančiška 20 - II. nadst.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Tone Fornezzi - Tof

OBČINSKI SVETNIK JOSEF ŠVEJK

kabaret

Izvajalci: JANEZ HOČEVAR-RIFLE

Danes, 23. t.m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

V nedeljo, 25. t.m., ob 17. uri v Prosvetni dvorani v Barkovljah.

Danes ob 20.30 bo v gostilni Urduh v Mavhinjah

koncert narodnozabavnega ansambla TAIMS

gledališča

SSG Stalno slovensko gledališče - J. in W. Grimm: RDEČA KAPICA, jutri, 24. t.m., ob 10. uri v otroškem vrtcu in ob 11.30 v osnovni šoli na Proseku.

AVDITORIJ
Danes, 23. marca, jutri, 24., v torek, 27. in sredo, 28. t.m., ob 11. uri baletna predstava »Pravljica o Ostržku«. Vstopnina 500 lir. Vstopnice so na prodaj pri blagajni gledališča (tel. 631-948), vsak dan razen ob ponedeljkih.

ROSSETTI
Danes, 23. 3., ob 20.30, red 2. petek, bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Teatro Eliseo z delom L. Pirandella »Non si sa come«. Režiser: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek št. 8.

Od srede, 28. t.m., gostovanje Stalnega gledališča iz Turina s Ferromjevim delom »La casa dell'ingegnere«. V abonmaju odrezek št. 9. Rezervacije in informacije pri glavni blagajni.

VERDI
Danes, 23. marca, ob 20. uri druga predstava »Romeo in Julija«. Izvajalca baletna skupina iz Basla; red B/C.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Jutri, 24. t.m., ob 20.30 in v nedeljo, 25., ob 17. uri gostovanje gled. skupine »I Curiel« z italijansko romanco »Torna caro ideale«.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Mala dvorana
Jutri, 24. marca, ob 10. uri: Ostržek, Lutkovno gledališče Ljubljana.

Do 26. marca vsak ponedeljek in četrtek ob 18. in 20. uri: Retrospektiva filmov Franceta Štiglica.

Velika dvorana
Danes, 23. marca, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Izredna koncerta simfoničnega orkestra Slov. filharmonije z I. Pogoreličem, ki sta odpadla 6. in 7. januarja, bosta jutri, 24., in 25. marca ob 20. uri.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 23. t.m., ob 20. uri: S. O'Casey »Pravljica za lahko noč«. Predstava za abonma S - petek in izven v gledališki dvorani v Solkanu.

kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 »La moglie dell'aviatore«. Režija Eric Rohmer.

Maxivideo: 18.30 - 21.00 Rock koncert ansamblov ABC, Spandau ballet, Siouxsie.

Ariston 17.00 - 22.00 »Bianca«. Režija Nanni Moretti.

Eden 16.00 - 22.00 »La chiave«. S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30 - 22.00 »Scarface«. Al Pacino. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 - 22.15 »Brividi erotici di una minorenne«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 - 22.15 »Seme d'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 - 22.15 »Dance music«.

Grattaciolo 16.30 - 22.15 »Christine, la macchina infernale«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Mignon 17.00 - 22.15 »I guerrieri della notte«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Capitol 17.00 - 22.00 »Chi vuole uccidere Miss Douglas?«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 16.30 - 22.00 »Eva e l'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 18.00 - 22.00 »War games«.

Vittorio Veneto 16.30 - 22.00 »Viva la foca«. Loris Del Santo, Bombolo. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 - 22.00 »Rust Never Sleeps«. glasbeni film.

Radio 15.30 - 21.30 »Viziöse e perverse«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.30 - 20.45 »Ludwig«. Režija Luchino Visconti.

Dne 21. marca je na pravni fakulteti z odliko in pohvalo diplomiral

WALTER COSSUTTA

Iskreno mu čestitka Marija. Čestitkam se pridružujejo starši in družina. Puntar.

menjalnica

22. 3. 84

Ameriški dolar	1.620.—
Kanadski dolar	1.265.—
Švicarski frank	748.—
Danska krona	166.50
Norveška krona	213.—
Švedska krona	206.—
Holandski florint	545.—
Francoski frank	198.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.325.—
Irski sterling	1.880.—
Nemška marka	616.—
Avstrijski šiling	87.25
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.450.—
Grška drahma	13.—
Debeli dinar	11.75
Mali dinar	11.50.

BCCRB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

TRST - ULICA P. FILZI 36 - ☎ 61-448

Pogovor s Klavdijem Furlanom

Uspeh ansambla Synthesis 4 na tekmovanju v Ljubljani

Vse tiste, ki z zanimanjem spremljajo delovanje Glasbene matice, naše osrednje glasbene ustanove, je prav gotovo razveselila vest, da sta se, tako mladinski pevski zbor GM, ki ga vodi Stojan Kuret kot harmonikarski ansambel »Synthesis 4«, ki ga vodi Klavdij Furlan lepo uveljavila na 13. tekmovanju učencev in študentov glasbe SR Slovenije, na katerem je zbor dosegel v svoji kategoriji prvo mesto, harmonikarji pa v kategoriji harmonikarskih orkestrorov drugo mesto (in ker prvega mesta ni zasedel nihče, je bil tržaški ansambel pravzaprav prvi). Obe uveljavitvi torej samo še potrjujeta, da je kvaliteta naše glasbene šole dosegla zavidljivo raven, ki jo lahko pri njenem nadaljnjem delu samo krepi in vzpodbuja.

No, toliko za uvod našemu članku, v katerem vam želimo posredovati nekaj misli iz razgovora, ki smo ga pripravili prav z vodjo tega harmonikarskega ansambla Klavdijem Furlanom. Zanimali so nas najprej njegovi vtisi s tega tekmovanja, ki je bilo za mlade harmonikarje prvo srečanje s podobnimi orkestri in skupinami v Sloveniji.

»Konkurenca je bila kar velika in tudi komisija, ki je ocenjevala naša izvajanja, je bila precej stroga. To pa se mi zdi pozitivno, saj je treba na takšnih tekmovanjih pravilno oceniti kvaliteto izvajanja posameznih sodelujočih ansamblov.«

Pa občinstvo je bilo z vašim nastopom zadovoljno?

»Moram reči, da so nas zelo pozorno poslušali in da so nam tudi pokazali svoje zadovoljstvo. Po končanem tekmovanju sem tudi govoril z nekaterimi glasbenimi pedagogi, ki so mi čestitali in povedali, da so sledili našemu podajanju z velikim zanimanjem.«

Dve obvezni skladbi je moral vsak harmonikarski ansambel na tekmovanju izvesti: eno skladbo iz dobe baroka, ali klasike do leta 1800 in eno skladbo jugoslovanskega skladatelja.

»Naš ansambel takšnih skladb doslej še ni imel v programu. Zato smo imeli veliko vaj, da bi jih dobro izvedli. Moram reči, da so se vsi moji učenci zelo potrudili. Pa še to bi rad poudaril. Ni bilo važno samo to, da smo se na tekmovanju lepo uvrstili, še pomembnejše je bilo za nas sodelovanje na tem tekmovanju, saj smo imeli priložnost, da se bolje spoznamo s tamkajšnje stvarnostjo v glasbenem življenju in da spoznamo slovenske harmonikarske ansamble. Zato smo tudi v veseljem sprejeli ponudbo našega udeleženca, da se tega tekmovanja udeležimo. Za nas vse je bilo to lepo doživetje.«

Prvič ste tekmovali v Sloveniji, že večkrat pa v različnih krajih Italije?

N. L.

»Da, začeli smo s tekmovanji leta 1976, ko smo prvič nastopili v Recanatiju in zasedli prvo mesto. Tam smo se enkrat nastopili, naslednja leta pa smo prav tako zasedali prva mesta na tekmovanjih v Alasiu, Stresu, Anconi, v majhni vasici blizu Trevisa in lani zopet v Anconi.«

Ansambel šteje 17 članov. So to še tisti, ki so začeli igrati v ansamblu, ko se je ta ustanovil, ali se je sestava že spremenila?

»Nekaj je še takih, ki so v ansamblu od začetka, nekaj je novih. Njihova starost gre od 13 let, to je najmlajši član, pa do 26 let, to naj bi bil najstarejši član. Drugače pa so učenci stari okrog 18 let. Moram reči, da so pridni in marljivi in da prihajajo redno na vaje, čeprav so doma iz raznih krajev tržaškega področja, kot na primer iz Devina, Milj, Šempolaja, Trsta, pa tudi iz Lonjerja, s Katinare itd.«

Kje pa potekajo vaje in kdaj? »Vaje imamo vedno v kulturnem domu v Boljuncu in to ob sobotah, ko so naši godci še najbolj prosti. Ko pa se pripravljamo za nastop, potem imamo vaje tudi po tri, do štirikrat na teden.«

Vi raje poučujete na šoli posamezne gojence ali pa vodite ta ansambel?

»Poučevanje je prijetno, če je učenec priden in vreden in ima do glasbe pravi odnos. Toda tudi moje delo z ansamblom je prijetno in zanimivo. Poznamo se že toliko let, skupaj delamo in tako so nam pravzaprav vaje tudi priložnost, da se srečamo in da preživimo nekaj ur skupaj.«

Kaj pa načrti?

»Mi se po navadi že takoj po tekmovanju lotimo dela, da ne bi izgubili potrebnega zagona. Sedaj se na primer že pripravljamo za nastop, ki ga bomo imeli 24. aprila v Radovljici, potem pa smo prejeli tudi vabilo od mednarodnega šolskega zavoda v Devinu.«

Povedali ste že, da ste s svojimi učenci zadovoljni. Pa so oni tudi z vami? Ste strogi učitelji?

»Mislim, da nisem in upam, da so z mano zadovoljni.«

Harmonika si v zadnjem času vse bolj utrjuje svoj položaj v svetu glasbe. Je to točno?

»Res je. Harmonika ima prav sedaj velike možnosti, da se še bolj uveljavi. V Italiji se že pripravljajo, da uvedejo na konservatorijih tudi študij harmonike, kar pomeni, da bomo imeli v bližnji bodočnosti tudi profesorje za ta instrument.«

Po vsem tem, kar nam je Klavdij povedal, se nam je zdelo odveč vprašanje, če je optimist glede delovanja svojega ansambla, saj so vse okoliščine sedaj tako ugodne, da mora in da tudi bo še z uspehom nadaljeval.

N. L.

iz umetnostnih galerij

G. E. Cucek v galeriji Il Tribbio

Giovanni Enrico Cucek (beri KUČEK) spada že v starejšo generacijo tržaških likovnih mojstrov, saj je krepko prekoračil sedemdeseto. Hkrati spada tudi med razmeroma populatne mojstre, kajti že več desetletij sodeluje na vseh pomembnejših kolektivnih razstavah in na številnih večjih likovnih manifestacijah na Tržaškem in je dobil doslej že več priznanj. Verjetno tudi zaradi tega, ker je njegovo likovno izražanje svojevrstno, zelo blizu surrealizmu, vsekakor pa zaradi tega, ker je v svojem načinu slikanja neverjetno dosleden tako kar se tiče motivike, pri izbiri katere kaže izredno domišljijo, kot tudi glede zelo močnih a hkrati skladnih

barv in izrazito začrtanih kontur. Njegovi motivi so zelo različni, vendar sta človek in žival, po navadi le izmišljena, najpogostejši objekt. Seveda vedno s surrealističnim, pogosto tudi grotesknim poudarkom. Cucek, ki je, kot smo že nakazali, zelo dejaven in ploden, je v soboto, 17. t.m. odprl veliko osebno razstavo v tržaški galeriji »Il Tribbio«, kjer je razobesil na stene dva ducata svojih novjših olj, katerim je dodal tokrat tudi štiri kovinske strukture, med katerimi je prav gotovo najbolj posrečena tista, ki prikazuje godca, kitarista. Razstava bo trajala do konca marca.

(Fre)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Televideo
12.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
12.05 Halo... Raffaella? - vodi Raffaella Carrà
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK 1
14.00 Halo... Raffaella? - zadnji poziv
14.05 Il mondo di Quark - znanstvena oddaja
15.00 Primiissima - kulturne aktualnosti
16.00 Cartoni magici - otroška oddaja
16.50 Danes in parlamentu
17.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
17.05 Forte fortissimo TV top - vodijo B. D'Urso, S. Barbot in C. Clery
18.15 Programi pristopanja
18.30 Per favore non mangiate le margherite - TV film
19.00 Italia sera - vodita M. Damato in E. Bonaccorti
19.40 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK 1
20.30 Quiz - vodi Loretta Goggi
22.00 DNEVNIK 1
22.10 Il grande sonno - film
Nastopata Lauren Bacall in Humphrey Bogart
00.05 DNEVNIK 1 - Zadnje vesti, Danes in parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 Televideo
12.00 Che fai, mangi? - oddaja o prehrani

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 La Duchessa di Duke Street - TV roman
14.20 Tandem - prvi del
14.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
14.35 Tandem - drugi del
V teku oddaje nagradno tekmovanje in risanka
16.30 Šolska vzgoja
17.00 Vediamoci sul due - vodi Rita Dalla Chiesa
17.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
17.35 Iz parlamenta
18.30 DNEVNIK 2 - Športne vesti
18.40 Cuore e batticuore - TV film
19.45 DNEVNIK 2 - Vesti
20.30 Padiglioni lontani - TV nadalj.
21.45 DNEVNIK 2 - Nocoj
21.55 A boccaperta
23.00 Srečanje s kinematografijo
23.05 Koncert skupine Police
24.00 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

11.45 Televideo
15.00 Šolska vzgoja
15.30 Šolska vzgoja
17.00 La freccia nera - TV nadalj.
18.00 Pojejo I Caramella in Garbo
18.25 Glasbena oddaja
19.00 DNEVNIK 3
19.35 Sulla carta sono tutti eroi - 1. del
20.05 Šolska vzgoja
20.30 Riccardo II - W. Shakespearja gledališka predstava
23.10 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

3.55 in 10.35 TV v šoli
17.15 Poročila
17.20 Rock portret: Josipa Lisac
17.50 Modro poletje - mladinska naniz.
18.25 Obzornik ljubljanskega območja
18.40 Turizem - možnost in priložnost
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik I
19.55 Vreme
20.00 Izbor naše popevke za veliko nagrado Evrovizije
21.40 Ne prezrite
21.55 Naselbinska kultura na Slovenskem - dokumentarna serija
22.55 TV dnevnik II
23.05 Piknik v Topoli - film

Zagreb

16.30 Videostrani
16.40 TV v šoli
17.40 Poročila
17.45 Vrtoglavlci - otroška serija
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Reka
18.45 Tribuna
19.30 TV dnevnik
20.00 Izbor naše popevke za veliko nagrado Evrovizije
21.40 Marlowe - serijski film
22.30 TV dnevnik
22.45 V petek ob 22. uri - kulturni mozaik

Koper

14.00 - 16.30 Odprta meja - oddaja v slovensčini

V današnji Odprti meji imamo na sporedu tudi naslednje vesti:

RIM — Romita o zaščiti Slovencev
GORICA — Občinski proračun
GORICA — 12 aretacij zaradi ponarejenih voznih dovoljenj
TRST — Predstavitev knjige o italijanski manjšini v Jugoslaviji
TRST — KPI o spremembah zakona o umobolnicah
TRST — Intervju z Edijem Bukavcem in Alojzom Debelisom pred občnim zborom Kmečke zveze
TRST — Vaterpolo: Italija - Jugoslavija

ŠPORTNA NAPOVED

17.00 TVD Novice
17.05 TV šola
18.00 Rumpole - serijski film
19.30 TVD Vse danes
19.50 Deset minut glasbe
20.00 Aktualna tema
20.30 Heroji so utrjeni - film
Nastopata Yves Montand in Maria Felix
22.00 Turistični atlas
22.20 TVD Nocoj
22.30 Visoki pritisk - glasbena oddaja, ki jo vodi Lina

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

10.00 Lotta contro la droga - aktualna oddaja
10.30 Alice - TV film
11.00 Rubrike
11.40 Help - glasbena igra
12.15 Bis - nagradno tekmovanje
12.45 Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje
13.25 Sentieri - TV roman
14.25 General Hospital - TV roman
15.25 Una vita da vivere - TV roman
16.50 Hazzard - TV film
18.00 L'albero delle mele - TV film
18.30 Popcorn - glasbena oddaja
19.00 I Jeffersons - TV film
19.30 Zig Zag - nagradno tekmovanje
20.25 Ciao gente - zabavna oddaja
22.50 Giornata per giorno - TV film

RETEQUATTRO

8.30 Giatrus - risanka
9.00 Operazione sottoveste - TV film
9.30 Flò - TV film
10.00 Chico - TV film
10.30 Fantasilandia - TV film
11.30 I giorni di Brian - TV film
12.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
13.30 Maria Maria - novela
14.00 Magia - novela
14.50 Insieme a Parigi - film
16.50 L'uomo ragno - risanka
17.20 Masters, i dominatori dell'universo - risanka
17.50 La famiglia Bradford - TV film
18.50 Marron Glacé - TV film
19.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
20.30 Dynasty - TV nadaljevanka
21.30 Speciale fascination
23.20 Športne vesti
24.00 E' ricca, la sposo e l'ammazzo - film

ITALIA 1

8.30 Arrivano le spose - TV film
9.30 Lady Barbara - film
11.30 Phyllis - TV film
12.15 Gli eroi di Hogan - TV film
12.30 Strega per amore - TV film
13.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja

14.00 Operazione ladro - TV film
15.00 Harry O' - TV film
16.00 Bim Bum Bam
17.00 Vita da strega - TV film
17.40 Una famiglia americana - TV nadaljevanka
18.40 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
19.50 Vigilato speciale - film
Nastopa D. Hoffman
22.30 Il cacciatore di squali - film

TELEPADOVA

13.30 Lupin III - risanka
14.00 Peyton Place - TV film
15.00 Gli emigranti - TV film
15.30 The Doctors - TV film
16.00 Operazione Tortugas - TV film
17.00 Forza Sugar - TV film
17.30 Sampey - risanka
18.00 Lamù - risanka
19.00 L'incredibile Hulk - TV film
20.20 Guerre stellari - film
23.00 Gli invincibili - TV film
24.00 Esperimento I. S.: il mondo si frantuma - film

TRIVENETA

12.45 Una coppia quasi normale - TV film
13.30 Penelope Pistop - risanka
14.00 Birdman - risanka
14.30 Govorimo o ribolovu - rubrika
16.00 Kinematografski program
16.30 TV film
17.30 Yoghi - risanka
18.30 Tutto motori
20.30 Il giorno in cui i pesci uscirono dal mare - film
22.00 Q. P. Coupons

TELEFRUI

17.00 Space Games - nagradno tekmovanje
18.00 Risanka
18.30 Le ore di Hitchcock - TV film
19.00 TV dnevnik
19.30 Anche i ricchi piangono - TV film
20.30 Caric e briscole
22.15 Bianco Bianco
23.15 Horoskop
23.30 Effetto notte - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičica; 8.10 Almanah; Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za srednje šole; 11.30 Opoldanski zbornik; Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. - Glasbeni potpuri; 13.20 Radijsko popoldne; Dogodki in problemi; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Aleksander Marodič: »Dirka«; 14.45 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 16.45 Postni govor; 17.10 Mi in glasba: pianistka Jelka Klemenčič v Gallusovi dvorani v Trstu; koncert je priredila Glasbena matica 3. marca lani; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Nabožna glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved - Cestne razmere; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskega in TV sporeda; 13.00 Danes na valu Radia Koper - Glasba, reportaže, zanimivosti, koledar dogodkov; 14.00 Oddaja brez naslova; 14.35 Objave; 14.40 Zanimivosti, reportaže; 15.00 Danes z nami; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Glasbene aktualnosti.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje - Koledarček - Pesem tedna; 7.00 Dober dan; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Estetika; 10.35 Vrtljak motivov; 11.00 Kim, svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Popoldanski program; 14.32 Glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 16.15 Poje in igra skupina La Vera Romagna; 18.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno - govorni program; 10.30 Pismi skozi čas; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.30 Lahka glasba; 12.03 Ul. Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 14.30 Šolska vzgoja; 15.03 Homosapiens - tedenska oddaja o pravicah in dolžnostih; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Glasba; 18.00 Radijski variete; 18.30 Glasba, 19.15 Svet motorjev; 19.30 Audiobox Lucus; 20.00 Radijska drama; 20.30 Radijska priredba; 21.03 Simfonični koncert; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski klic; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.48 Radijska nadaljevanka; 9.10 Saj je samo igra; 10.30 Glasbeno - govorni program; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame - kvizi; 14.00 Deželni program; 15.00 Radiotabloid; 16.45 Oddaja za mlade; 18.32 Primer Mascagni - radijska priredba; 19.50 Kulturne aktualnosti; 20.05 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Glasbeno - govorni program; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.50 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 »Gozdovi pojejo« - simfonična pesnitev, op. 27 Blaža Arnič; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik (prenaša tudi II. program); 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahka noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Zakaj imamo radi...; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Poročila - Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nočno - Michel Deguy; Menhir.

Ob zaključku proračunske razprave

Občinski svet v Gorici podpira izglasovanje pravičnega zaščitnega zakona za Slovence

Za resolucijo so glasovali vsi razen treh misovcevc

V goriskem občinskem svetu so včeraj ponoči, po razpravi, ki je trajala na več sejah nekaj tednov, zaključili razpravo o letošnjem proračunu goriške občinske uprave, ki je bil odobren z glasovi svetovalcev petstrankarske vladajoče koalicije. Po tem glasovanju je prišlo do razprave o resoluciji v kateri so zaobjeli tako problemi gospodarskega značaja z zahtevo po izglasovanju posebnega državnega zakona za gospodarski razvoj obmejnih krajev, še posebej Goriške in Tržaške pokrajine, kot tudi problem sprejetja zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Na zadnji seji občinskega sveta, ki je trajala več kot štiri ure, so številni svetovalci podali glasovalne izjave o proračunu, potem pa je prišlo do dvehurne razprave o resoluciji, v kateri je izražena zahteva po globalnem zaščitnem zakonu. Trije misovci (Baiocchi, Coana in Pascoli) so skušali na vse načine preprečiti, da bi bila ta resolucija sprejeta, posegli so v razpravo s dolgimi govori, polnimi tudi netočnosti in laži ter zamolčevanja starih grehov fašizma na tem območju, glasno oporekali drugim govornikom. Ob koncu so, rekoč da predstavljajo 95 odstotkov italijanske večine v Gorici, skušali še zastrahovati in zaznamovati druge svetovalce z zahtevo da se gla-

suje nominalno, da se ne glasuje z enostavnejšim dviganjem rok. Očitno so upali, da jim bo kak svetovalec šel na limanec in se prestrašil nominalnega glasovanja. Niti to jim ni uspelo. Prisotni svetovalci KD, PSDI, PSI, SSK in PRI ter opozicijskih strank KPI in PLI so z glasnim »Si!« glasovali za resolucijo. Prav je, da ob takem glasovanju napišemo imena prisotnih, ki so se izrazili za resolucijo: Ardit, Baresi, Bianconi, Bratuš, Brunello, Bucovini, Capri, Cefarin, Chiarion, Cicuttin, Ciuffarin, Colella, Del Ben, Feleppa, Fornasir Nicolò, Fornasir Sergio, Jakoncic, Lamberti, Leardi, Nanut, Olit, Obizzi, Paulin, Scarano, Tripiani, Tuzzi, Waltritsch, Zucalli. Vsa upanja misovcev so se torej razblinila čeprav so glasno grozili, da marsikdo od teh svetovalcev ne bo, prav zaradi tega glasovanja, več izvoljen v občinski svet.

Župan Scarano je pred glasovanjem zaključil razpravo rekoč, da je dokazala visoko stopnjo kulture v Gorici.

Poleg treh misovcev, ki so bili mestoma histerični, kričeči, tuleči, izgubljali so živce in z medkljici motili druge, so v razpravo segli Bianconi (PSDI), Fornasir (PLI), Brunello in Waltritsch (PSI), Bratuš (SSK) in

Chiarion (KPI). Vsi so dejali, da je bilo o manjšinski problematiki že kar precej povedanega v proračunski razpravi. Vsi so dejali, da je treba, v okviru italijanske zakonodaje in ustavnih določil, zagotoviti slovenski zaščito. Ko bi bili to izvajali že od vsega začetka, takoj po prihodu italijanske države v naše kraje po prvi svetovni vojni, bi bili tu živeli Italijani in Slovenci v medsebojnem spoštovanju že šest desetletij. Fašizem pa je to uničil in pustil negativne sledove več desetletij. Ne gre za prestevanje manjšine, kajti manjšini grede vse pravice, ne da bi bila s tem okrnjena pravica večine. Dva svetovalca slovenske narodnosti, ki sta segla v razpravo, Bratuš (SSK) in Waltritsch (PSI), sta še posebej poudarjala da Slovenci nočemo nikomur vsiliti z zaščitnim zakonom bilingvizma ali kaj podobnega s čemer grozijo misovci. Hočemo le pravico, da se razvijamo v okviru italijanske države, s pravicami in dolžnostmi ki grede vsakemu državljanu, in tudi z našo specifičnostjo jezika, kulture, običajev, kar ne bo okrnilo italijanske večine niti sedanjega mejnega ravnotežja. Omembe vreden je nastop liberalca Fornasira, ki je dejal, da se je vedno boril za italijansko podobo Gorice, še posebej takrat ko je šlo za odločitev kateri državi

bo pripadla Gorica, da pa je za pravice Slovcem.

Kot smo že omenili je v prvem delu resolucije dan mandat županu, da si na vseh ravneh prizadeva, da bi rimski parlament izglasoval posebni zakon za finansiranje pobud gospodarskega značaja v obmejnih krajih. Za ta del resolucije je glasoval občinski svet v celoti.

Še prej so občinski svetovalci odobrili letošnji proračun. Zanj so glasovali svetovalci koalicije KD - PSDI PSI - SSK - PRI, proti pa svetovalci KPI, PLI in MSI.

V občinskem svetu so na začetku seje določili tudi cene za prodajo občinskih zemljišč za industrijske in ljudskostanovniške gradnje. Za industrijska zemljišča v industrijski coni bodo zahtevali 8.600 za kv. meter, v Ulici 3. Armata pa 10.800 lir. 13.135 bo cena kvadratnega metra za gradnjo ljudskih oz. zadrulnih stanovanj izven mestnega območja, 30.600 pa v mestnem središču.

Občinski svet je tudi odobrilo, z večino glasov (niso soglašali svetovalci KPI, PLI, MSI in demokristian Piani) vrsto podražitev tarif mestnih uslug, od cene za kv. meter na pokopališčih do podražitev cen v domu za ostarele, v otroških vrtcih, v plavalnem bazenu itd.

V Gorici uspela revija glasbenih šol Primorske

V prostorih šole Glasbene matice v Gorici je bila v torek zvečer II. revija glasbenih šol Primorske. Spodbudno srečanje mladih glasbenikov iz Gorice, Ajdovščine in Kopa je pokazalo dokaj visoko raven nastopajočih, posamezniki pa so se odlikovali z izdelano tehniko in smislom za muzikalno podajanje.

Nastopili so dijaki oddelkov za klavir (De Castro Michela, Anna Campagna, Marija Breclj, Saška Krašovec, Vesna Habe, Maja Cilenšek,

Nina Peroša), za violino (Gabriela Pohlen, Emanuela Koren), za flavto (Sanja Ferlan, Maja Lavrenčič, A. Lenka Zupan), za klarinet (Gianfranco Stancich), za kitaro (Slavko Božič, Boštjan Andrej) in harmoniko (Mirjam Koncut, David Kravos), kot manjši ansambel pa trio harmonik (Bruna Fait, Mirjam Koncut, Ugo Tomsič) iz Sovodenj.

Srečanje je privabilo lepo število prijateljev glasbene mladine, pogrešali pa smo Goričane, ki jim je bil ta večer tudi posebej namenjen. (dg)

Stvarne možnosti za rešitev težav v avtoprevozništvu

Na zadnjem srečanju predstavnikov avtoprevoznških podjetij, ki je bilo pred dnevi na sežu Gospodarske zbornice v Ljubljani, so bili izoblikovani predlogi, ki bodo odločilno vplivali na odpravo težav v mednarodnem prevozu blaga, tako med Italijo in Jugoslavijo, kakor tudi v tranzitu. Tako izhaja iz daljšega tiskovnega poročila goriške trgovinske zbornice.

Jugoslovanski organi so namreč ugodno sprejeli priporočila in smernice, ki so bile izdelane na prejšnjih srečanjih med predstavniki avtoprevoznških podjetij in strokovnih združenj.

Težave, ki že dalj časa zavirajo dejavnost v cestnem prevozu blaga (sicer ne gre pozabiti tudi vplivov splošne gospodarske krize) in neravnovesja bi bilo mogoče odpraviti z uvedbo drugačnega načina izdajanja dovoljenj za prevoze, z rednim nadzorstvom nad dejansko uporabo izdanih dovoljenj. To nadzorstvo naj bi opravljala nekakšna mešana komisija, ki bi jo morali seveda ustanoviti. To kar zadeva tako imenovanih stalnih dovoljenj.

Za dovoljenja za prevoz blaga v obmejnem pasu so se na srečanju v Ljubljani dogovorili, da bi moral isti postopoma spremeniti v nekakšno dovoljenja na prinosnika. Tako bi preprečili različne in menda dokaj po-

goste ziorabe. V prvem obdobju naj bi polovico tovrstnih dovoljenj spreminili v dovoljenja na prinosnika.

Na zadnjem srečanju so predstavniki avtoprevoznikov razpravljali tudi o sprostitvi, oziroma drugačnem urejanju tranzitnih prevozov. Člani delegacij se strinjajo s predlogom, da ni mogoče prekiniti ali omejiti prevozov. V slučaju, da je sedanje število dovoljenj prenizko, je treba poskrbeti za dodatna dovoljenja. Tu se seveda postavlja vprašanje tarif, vprašanje ki ga bo treba skupno reševati.

Delegaciji se bosta v kratkem spet srečali, da bi izdelali konkretne predloge za zasedanje mešane italijansko-jugoslovanske komisije, ki bo v Ljubljani konec meseca.

Danes stavka in manifestacija v Tržiču

Na Goriskem bo danes 4-urna splošna stavka, ki jo je oklicala komunistična komponenta v delavski zbornici CGIL. Ob 10. uri bo v Tržiču, na glavnem trgu, osrednje zborovanje z govorom, kjer bo govoril član tajništva CGIL Giuliano Bon.

Kot smo že poročali, je današnja stavka in manifestacija oklicala komunistična komponenta CGIL, potem ko je predvčerajšnjim prišlo do razbitja enotnosti. Sindikalni zvezi CISL in UIL ter socialistična komponenta v sami CGIL se stavki niso pridružile.

CISL-FISOS izstopil iz sindikalne zveze

Razcep v sindikalnih vrstah je popoln. O tem dokazuje tudi izstop sindikata CISL - FISOS iz sindikalne zveze delavcev na področju zdravstva. Razlog za izstop je menda v dejstvu, da je sindikat CGIL na svojo roko sklical po posameznih ustanovah sindikalne skupščine, na katerih niso razpravljali o problematiki s področja zdravstva, ampak o splošnih vprašanjih gospodarske politike vlade.

● Občinski odbor v Gorici je na zadnji seji, v torek popoldne odobril vrsto sklepov, od katerih mnogi zadevajo vzdrževalna dela na stavbah, ki so last občine. V ta namen bodo uporabili okrog 180 milijonov lir. Na isti seji so odobrili tudi strošek v višini 32 milijonov lir za razširitev tople grede občinske drevesnice v Ločniku. Predmet razprave je bilo tudi vprašanje razširitve pokopališča v Pevmi, izvedba variante v zazidalnem načrtu na območju industrijske cone ter nekateri drugi ukrepi.

Nobene odločitve glede izdelave študije o prosti coni

Nobene odločitve glede izdelave študije za obnovitev zakona o goriški prosti coni. O vprašanju so sicer razpravljali na zadnji seji razširjenega odbora goriške trgovinske zbornice, vendar ne da bi sprejeli kakršnekoli odločitve. Ponovno bodo o tem vprašanju razpravljali na seji, ki bo 3. aprila letos.

Kakor smo že pred dnevi poročali, naj bi ustanovi Ceres, ki je specializirana za izdelavo raziskav na sodno-ekonomskem področju, poverili izdelavo posebne študije, tudi kar zadeva prenovitev zakona o goriški prosti coni. Sodelavcem ustanove naj bi pomagal tudi ožji odbor, ki naj bi ga sestavljali predstavniki trgovinske zbornice, goriške in sovedenske občine ter strokovnih organizacij. Že med razpravo v sredo zvečer so prišla na dan dokaj različna stališča in ocene in bo najbrž zelo težko doseči soglasje glede predloga.

Praznik krvodajalcev v nedeljo v Tržiču

Vsakoletno srečanje krvodajalcev, ki je v naši pokrajini postalo že tradicija, bo v nedeljo, 25. marca, v Tržiču. Gre za 28. dan krvodajalca, ki ga letos ta človekoljubna organizacija pripravlja ob sodelovanju občinske uprave v Tržiču. Praznovanje se bo sicer pričelo že jutri zvečer, ko bodo ob 17. uri v dvorani Roma v Tržiču odprli razstavo na temo krvodajalstva.

V nedeljo se bo spored pričel ob 8. uri, ko se bodo udeleženci, med katerimi je najavljeno lepo število delegacij krvodajalcev iz Jugoslavije, zbrali pred bolnišnico v Ulici Rossini. Sledila bo povorka po mestnih ulicah ob spremstvu godbe na pihala. Udeleženci bodo pred mašo, ki jo bo daroval goriški nadškof Bommarco, položili venec pred spomenik padlim.

Uradna slovesnost bo ob 10. uri v občinskem gledališču. Po pozdravu predsednika krvodajalcev goriške pokrajine ter pozdravih gostov, bodo nagradili najzaslužnejše krvodajalce. Ob tej priložnosti bodo posebna priznanja prejeli tudi nekateri učenci in dijaki, ki so se udeležili natečaja. Prireditvev bo sklenil nastop moškega zbora Ermes Grion iz Tržiča.

Zahteva po odprtju družinskih posvetovalnic

Skupina občanov je v ponedeljek predložila upravnemu odboru goriške krajevne zdravstvene enote pismo, v katerem zahteva takojšnje odprtje družinskih posvetovalnic, ki sta že dalj časa zaprti zaradi pomanjkanja osebja in zaradi protestne akcije zdravnikov ginekologov. Zahtevo je podpisalo 364 občanov.

Podobno zahtevo so upravnemu odboru pred kratkim naslovili tudi župani tržiškega območja.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence nedeljskega tekmovanja - družabnosti, da bosta avtobusa vozila po sledečem razporedu: avtobus št. 1 odhod iz Sovodenj ob 6.45, iz Štandreja ob 7. uri. Avtobus št. 2 odhod iz Gorice (s Korna) ob 7. uri. Priporoča se točnost.

kino

Gorica
VERDI 18.00—22.00 »Il Console onorario«
VITTORIA 17.30—22.00 »Fuga erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Un ragazzo e una ragazza«.
Tržič
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Vacanze di Natale«
PRINCIPE 18.00—22.00 »La terza dimensione e il terrore - Lo squalo n. 3«.
COMUNALE 21.00 Koncert Tassilo Quartett.

Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00 in 21.00 »Rojevanje«
SVOBODA 18.00 »Charlie in Wendy«, ob 20.30 »Zakaj ne prideš v mojo posteljo«.
DESKLE 19.30 »Zakaj se vse meni dogaja«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, telefon 84124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Nicolò, Ulica 1. maja, telefon 733328.

Srečanje z deželnim odbornikom Renzullijem Menda res ni druge rešitve kakor zaprtje bolnišnice v Krminu

Načrt deželne uprave o skrčenju izdatkov v zdravstvu predvideva, kakor smo že prejšnji teden poročali, zaprtje bolnišnice v Krminu in Građežu in znatno znižanje števila postelj v drugih dveh ustanovah v Gorici in Tržiču. Jasno, da je načrt že naletel na ostro nasprotovanje upraviteljev in prebivalstva v prizadetih krajih, vendar vse kaže, da alternativnih rešitev ni. Nekje je treba vzeti denar za pokritje primanjkljaja v zdravstvu, ki znaša že okrog 160 milijard lir v deželnem merilu.

Množijo se tudi poskusi upraviteljev, da bi skušali doseči nekakšen kompromis, z drugo besedo, da bi posledice predvidenega klesanja ne bile tako drastične.

Tako je bil v sredo zvečer na pobudo občinske uprave v Krminu daljši sestanek z deželnim odbornikom Renzullijem, na katerem so razpravljali o usodi krminske bolnišnice. Sestanka so se udeležili člani odbora in načelniki skupin, ki sestavljajo koalicio.

Sestanek v bistvu ni prinesel nobene nove ali drugačne odločitve. Deželni

odbornik Renzulli je poudaril, da je treba pač izdatke v zdravstvu drastično skrbeti in to na tistih področjih, kjer je to mogoče. Na podlagi študije o organizaciji, oziroma reorganizaciji zdravstva, ki jo je izdelala neka

specializirana ustanova iz Milana izhaja, da imamo na Goriskem dvakrat več bolniških postelj, kakor je evropski standard. Zaključki so dovolj logični.

Predstavniki krminske občinske uprave so deželnemu odborniku predlagali, naj bi odločitev o krčenju števila postelj, oziroma o zaprtju bolnišnice prepustili krajevni zdravstveni ustanovi. Predlog bi deželni odbornik lahko tudi sprejel, vendar bi moral KZE s svojo odločitvijo v bistvu doseči isti cilj, ki je predviden v načrtu.

Kakšna usoda torej za bolnišnico v Krminu? Ustanovo kot tako naj bi zaprl, osebje prenesti v Gorico. Stavba, ki je bila dograjena pred petimi leti, pa naj bi služila za dom ostarelih. Mimogrede, krminska občina trenutno preureja večje poslopje, kjer naj bi uredili podobno zavetišče. Pomeni, to da bodo imeli v Krminu kar dva taka domova? Odprto je seveda tudi vprašanje osebja in kdo ga bo plačeval?

Skratka vprašanje je dosti bolj zapleteno, kakor izgleda.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

IVAN PREGELJ

VSEM GALJOTOM
VILE V VAMP

Jutri, 24. t.m., ob 20.30 v
Kulturnem domu v Sovodnjah.

MILE KLOPČIČ

RECEPT ZA PESNIKA

»Piši takrat, ko pride ti navdahnjenje z neba.
Piši tako, da te ne bodo razumeli kar takoj,
a da ne bodo si na jasnem še čez mesec, dva.
Piši tako, da bodo vpraševali: Kaj je to s teboj?»

Besed preprostih s ceste ne pobiraj,
ker so v večini. Ti manjšino rabi,
in še iz nje besede na vsi moč izbiraj.
Npr. »praskrivnostnega sozvočja« ne pozabi!

Zavedaj se, da pišeš za manjšino;
brez misli bodi, da te bodo brali za oddih.
Potem poišči kakšno nenavadno rimo.
Če je ne najdeš, vzemi kratkomalo vzdih.

Besed natrpaj, če pojavijo se kje praznine,
a ne dotikaj se nobenega vprašanja.
To na uho: čim manj bo v njih vsebine,
tem več o njih bo modrega pisanja.

Socialnost včasih je zelo priporočljiva.
Vendar le v verzih! In le za spoznanje.
Vsak naj takoj spozna, da je lažniva,
da gre za modno in izmišljeno sočustvovanje.

Sočustvovanje namreč pesniško je dovoljeno,
a tuje naj ti bo sovraštvo in zahteva.
Petje politično je zoprno, nezaželeno.
Kdor s pesmijo podpira cilj, je nora reva.

Na cesto ne, v vsemir pošiljaj dušo na izlet.
Da stavlil bi resnico v stih? Ne smeš jet.
Le nič teh spon! Širino ceni in polet!
Končal sem. Zbogom!«

Zavil je v židovsko. In potlej na podstrežje.

Za boljši jezik

Dialog z Jezikovnim razsodiščem

Kdor operira z jezikom, se vsak dan sooča z najrazličnejšimi težavami. Na dnevnem redu so zato tudi napake in dvomljiva tolmačenja jezikovnih pravil. To še zlasti občutimo tisti, ki smo pod vsakodnevnim vplivom italijanskega izrazoslovja. Stiki z jezikoslovnimi centri v matični domovini so zato obvezni in takšne stike je naše uredništvo navezalo z Jezikovnim razsodiščem v Ljubljani, na katero se je obrnilo s pismom, ki je bilo skupno z odgovorom Jezikovnega razsodišča objavljeno pred kratkim v ljubljanskem Delu. Nekatera vprašanja in odgovore objavljamo tudi mi.

»Prosimo vas za pomoč in navsete. Bili bi nam v veliko oporo, ko bi s svojimi razsodbami (upoštevajoč, da pač živimo v Italiji) razblinili naše dvome in zadržaje. Glede rabe velike in male začetnice smo sklenili takole: z malo začetnico bomo pisali ozemeljske enote (občina, pokrajina itd.), z veliko pa organizacije, ki upravljajo te enote (vendar ne v pomenu izvoljenih teles), čeprav ne navajamo njihovega uradnega imena (za primer: Vemo, da je tržaška občina po obsegu majhna, vendar ima veliko prebivalcev; zato Tržaška občina zaposluje mnogo ljudi, da bi lahko nudili vse storitve). Pišemo tudi Severni Korejec, Zahodni Berlinčan, Beneški Slovenec, vendar koroški Slovenec, ker ne poznamo Koroške Slovenije. Nadalje uveljavljamo Rog (v Afriki), Zaliv (za Perzijski zaliv), kot se je že dolga leta uveljavljal Rokav; tudi Črni kontinent (Afrika) ali Velika luža (Atlantski ocean), pa humanitarni organizaciji Zeleni/Rdeči križ (toda rdeči križ za pomen vozilo Rdečega križa). Ali naj pišemo Kraška gor-

ska skupnost in Tržaška zdravstvena krajevna enota (ali tržaška KZE ali celo Krajevna zdravstvena enota — ker pač mislimo prav na tisto, ki pokriva tržaško ozemlje)? — Odgovorni urednik Primorskega dnevnika.«

Veseli smo, da ste se nam oglasili z vprašanji, ki res prizadevajo, kot pravite, naš »enotni kulturni prostor«, ne glede na državno mejo. Rešitve, ki jih predlagate, so načeloma vse zdrave, zato kar vztrajajte pri njih. Te stvari v bistvu enako rešuje tudi Načrt pravil za novi slovenski pravoepis, za katerega sicer kritično pripominjate, da je »tu pa tam preveč vprašljiv«. Načrt namreč na podlagi dejanske rabe in na podlagi kritike določil iz SP 1962, oprte na jezikoslovno teorijo, vsa stvarna lastna imena piše z veliko začetnico (torej enako kot zemljepisna in osebna), pa naj gre za imena podjetij, besedil, organizacij, društev ipd. Tudi uradni naslovi upravnih in podobnih teles so mu lastna imena. Zato jih piše z veliko začetnico (tu Vi nekako ne želite hoditi za njim, pa bi bilo bolje, ko bi). Enako predvideva pisavo z

veliko začetnico, ko gre za neuradna poimenovanja (tip Zahodna Nemčija in Zvezna republika Nemčija), pa za krajsana imena (Zaliv namesto Perzijski / Arabski zaliv, Fronta namesto Osvobodilna fronta — sem gre Vaša Krajevna zdravstvena enota namesto Tržaška k.z.e.), za nadomestna imena (Otok namesto Velika Britanija). Prav imate tudi ko ločite Beneški Slovenec od koroški Slovenec (prebivalec Beneške Slovenije proti prebivalec s Koroške) ipd.

Ta pisava stvarnih lastnih imen je popolnoma izenačena s pisavo preostalih lastnih imen; tudi pri imenih oseb ločimo kovača in Kovača; pri zemljepisnih pa veliko vas od Velike vasi, ali novo mesto od Novega mesta ipd., t.j. pišemo jih z malo začetnico, ko gre za občna imena, z veliko pa, ko imamo na misli lastna imena. Pri tem seveda moramo vedeti, ali je kaj res lastno ime ali ni. Da bi lastna poimenovanja kar delali, seveda ne gre, večbesedna pa lahko (kot rečeno) tudi krajšamo. V primeru kot KZE za krajevna zdravstvena enota gre, kot sami vidite, za kratice, ki nam jih je moderno življenje toliko prineslo. Kot lastno ime pa zveza tržaška KZE ne more obstati, saj lastna imena načeloma vsa začenjamo z veliko začetnico.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošljite na naslov: Jezikovno razsodišče, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenškova 7.

Intervju z režiserjem Andrejem Zdravičem

»Moje iskanje oceana je le iskanje resnice«

EVA FORNAZARIČ

Po uspelem torkovem večeru v »Cappelli Underground« sva se z režiserjem Andrejem Zdravičem domenila za kratek intervju. Dobila sva se v mestu in se napotila k morju. Med potjo pa je Zdravič že odgovarjal na moja vprašanja...

Kako to, da si sprejel povabilo za Trst?

Že od nekdaj sem imel skrito željo, da bi lahko svoje filme pokazal tudi v Italiji. Hotel pa sem jih pokazati v primernem kraju in v tem pogledu se mi je zdel Trst res najbolj prikladen. Velja poudariti, da sem prišel v Italijo, v Cappello, na uradno povabilo iz Beograda, lep primer mednarodnega sodelovanja. Tudi Trst kot mesto mi je zelo všeč, spominja na San Francisco. In Cappella zelo spominja na ZDA, tam je veliko takih kinoklubov.

Kako si ti, študent estetike in zgodovine umetnosti, sploh prišel do filma?

Do filma sem prišel zaradi velike ljubezni do glasbe. Ko sem živel v Ljubljani sem mixel glasbo na študentskem radiu, delal sem zvočne kulise za gledališke predstave in po-

dobno. Obenem sem stalno fotografiral. Sem pa odkril, da je bila zame veliko bolj pomembna priprava pred sproženjem slike, iskanje subjekta, perspektive in podobno, kot pa slika sama. Leta 1973 sem bil ob Soči, v Dolini Trente in sem si z daljnogledom ogledoval okolico, sam pri sebi pa sem si žvižgal. Nekako tako se mi je porodila zamisel, da bi lahko snemal filme in v teh filmih podajal ritem, ne z glasbo, ampak s premikanjem kamere. Nabavil sem si opremo za filmanje super-8 in začel snemati to kar mi je sugerirala jazz glasba, ki sem jo poslušal v slušalkah. To je bilo veliko pred walkmanom. Moji prvi filmi so nastali ob Soči in v Savudriji. Že takrat sem se zelo zanimal za vodo in za vse pojave, ki se s tem elementom vežejo. No, te filme, snemane na super-8 si je ogledal Vladimir Dedier, ki je videl v meni nek originalen pristop do zvoka in mi svetoval, da nadaljujem s študijem v tej smeri. Omogočil mi je, da sem te študije nadaljeval v ZDA. Vpisal sem se na Center for Media Study, kjer sem se šolal dve leti in to v najbolj vitalnem obdobju te šole, ko so zelo podpirali osebne izrazne poti posameznih študentov. Važno je bilo iskanje novega jezika, primarnega za filmski medij.

Kako so pa nastali filmi, ki si nam jih predstavil v Trstu?

Prvi, »Sunhopsong« (ne iščimo v naslovu ameriških zložen, je pač naslov neke kitajske trgovine z zelenjavo v Chinatownu) je eden izmed mojih tipičnih filmov, kolikor se veže na določene kraje in na določene trenutke mojega življenja. Ko sem ta film posnel, sem stanoval ob železniški progi, kjer so vozili samo tovrstni vlaki. Opazil sem kako je grmičevje ob progi blestelo v pramenih sončne svetlobe, ko so mimo vozili vagoni. To ritmično poskakovanje svetlobe me je pritegnilo in sem napravil ta film. Tudi naslov »sun-hopsong« daje občutek istega ritma. V Cappelli sem nato predstavil tudi tri izmed mojih petih študij o New Yorku. Ti filmi so nastali iz neke ideje, ki se mi je porodila, ko sem prvič videl New York iz letala. Prvo študijo sem posnel na ladji, ki v dveh urah obkroži Manhattan in to v ranem jutru, ko so barve sivkasto-plave in je sonce komaj vstalo. Ostale študije pa govorijo o ljudeh, o podzemeljski železnici, o pari, ki puhti s pločnikov in človeških figur, ki izginjajo v oblakih te pare.

Mimo teh, ki sem jih pokazal, pa so vsi moji filmi neko doživljanje sedanosti. Kar delam je v resnici do-

jemanje trenutka v katerem živim, ne da bi ob tem kaj dosti v sebi premeleval. Doživljanje momenta v luči preteklega znanja...

Kako pa poteka tvoje delo v ZDA?

Najraje imam snemanje eksperimentalnih filmov, od tega samega pa žal ne morem živeti. Zato sem poučeval na poletnih tečajih, ki jih organizira univerza, kjer sem doštudiral. Letos bom verjetno spet poučeval, tokrat v Milwaukeeju. Rentabilni so sicer tudi medicinski filmi, ki jih pa snemam predvsem iz osebnega zanimanja.

Kaj pa sedaj pripravljajš?

Spravil sem se na ogromen projekt o oceanih. Od vedno me priteguje voda, ta fizični pojav, ta naravna sila. Preko vode sem se približal tudi živalskemu svetu, ki od morja živi, od kita do planktona. Mislim snemati tudi pod morsko gladino, skratka se mislim čimbolj približati morju. V resnici pa je verjetno to moje iskanje oceana le iskanje resnice, smisla življenja...

...in ob morju, s pogledom na Lužo, ki veže Trst in San Francisco, sva tudi zaključila intervju.

Andrej Zdravič z našo sodelavko

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

97.

»Ljudje so pripravljeni na boj! Treba je samo vreči iskre, pa bo gorelo. Vsa pokrajina bo v vojni! Nikjer več ne bo Italijan varen. Strah, ki zdaj pesti nas, bo pestil tudi nje!«

»Vse prav,« je dejal Karlo. »Kaj pa civili?«

»Brez žrtev ni zmage,« je odgovoril Janez, »Karlo, če si za to, bova začela. Treba je preiti od besed k dejanjem! Če za začetek vrževa v prepad vlak z nemškimi letalci, bo to dostojen začetek! Vsak mesec se pelje izmena v Opatijo na oddih. To bo odjeknilo drugič kot bombe, ki jih je nastavljal TIGR!«

Karlove oči so jekleno vzplamtele. »Veš, koliko bo mrtvih, če se nama posreči?«

»Vem! Če nama le uspe iztiriti vlak!«

»Pa imaš eksploziv in priprave za miniranje?«

»Nimam. A povedali so mi, kako se da iztiriti vlak brez eksploziva. Treba je odviti vijake, ki spajajo tirnico s pragi, razmakniti tračnice, in vlak zdrsi s proge naravnost v prepad...«

»Zakaj pa ga ne iztiriš s svojimi partizani? Sama mu ne bova kos!«

»Predaleč so! Mislim, da bi ga lahko midva sama. Tako bi bil krvavo zaznamovan dan, ko si prestopil

iz italijanske v našo vojsko. Menda to tudi tebi nekaj pomeni...«

»Misliš, da sem bil tam prostovoljno? Veš, koliko imajo Primorcev pod orožjem in koliko jih bodo še vpoklicali?!«

»Vem!«

»To boste morali upoštevati!«

»No, si za to, da se lotiva vlaka?«

»Sem!«

Udarila sta si v dlani, kot bi šlo za prodajo konja ali kaj podobnega.

»Velja! Jutri!«

Odšla sta leč. Karlo ni mogel zaspati. Skozi glavo mu je hrumel vlak in piskal kot nor...

Sonce se je bližalo zatonu. Čez progo so legle klinaste sence dreves. Bližala sta se vsekoli na loku proge v bližini mesta. Zemljišče sta oba dobro poznala. Tam, kjer se je lok nehal, se je začela kamnita, ostroroba strmina, ki je prešla v prepad, poraščena z redkim drevjem. Karlo je spešil za Janezom, ki je imel pištolo v roki. Karlo je nosil v eni roki velik francoz, na ramenu pa je ležal drogi, ki so ga rabili za vrtnanje lukenj v njivo. Oblečena kot civila, sta bila podobna progovnim delavcem.

Proga je izginjala v gozdu v obeh smereh. Nad njima pa se je dvigal z grmovjem parasel breg, kamor bi se po potrebi lahko umaknila.

Sonce je naglo zdrsnilo za obzorje. Nad progo pa je legla tišina vijoličaste barve. Če se je v drevesu utrgal list, če je daleč v gozdu kriknila ptica, če je zaškripal kamen pod čevljem, je bilo, kot bi otrpli svet oživiljal.

Šla sta po progi. Slišala sta šum krvi v sencih, ozirala sta se sem in tja, pa na srečo ni bilo nikogar. Samo s pogledi sta izbrala mesto, kjer naj bi vlak iztiril. Janez s pištolo je zlezal malo više, na stražo, Karlo pa se je lotil tračnic. Kmalu je uvidel, da ne bo šlo tako gladko, kot sta si zamišljala. Maticе in vijaki so bili zarjavili. Karlo je mislil, da mu bodo popokale kite in mišice ter da mu bo razneslo vse misli v glavi. Nobena matica ni popustila. Najti je moral pravi kot za pritisk. Ves moker je bil, preden je odvil prvo matico. Malo se je umiril, da bi delal bolj s pametjo. Janez je z velikimi očmi opazoval zdaj njega zdaj stezo, kjer bi ju lahko presenetili bodisi patrolja ali železničarji na obhodu proge. Na srečo sta ostala sama. Na progi dotlej ni bilo sabotaž, pa so se počutili varne.

Ko je dobil pravi prijem, je šlo bolje, toda kljub temu počasi. Dvajset minut se je razpotegnilo v celo večnost. Ko so bile maticе odvite, je prijel za železni drog. Skušal je odpaniti tračnico na spoju. Spet je mislil, da mu bo počila hrbtenica, preden se je premaknila in obstala.

Pogledal je na uro. Tesnoba je rastla s kvadratom časa. Stopil je na rob in izpraznil mehur v orumenele trave. Pod njim se je začel prepad, kamnita praznina. Janez je begal z očmi in gledal na uro. Kasnila sta.

Karlo se je lotil druge tračnice. Zdaj je bil že živčen. Neki je gozdu je trkal detel ob smreko, v daljavi je hukala sova, kot bi najavljala vlak. Čas ju je izdal. Karlo ni mogel opraviti dela. Zarjavele maticе so se vse bolj upirale. Vzdov ključa se mu je izmuznil. Z roko je udaril ob kamen in si presekalo kožo.

Sinoči v 26. kolu košarkarske A-1 lige

GLADEK PORAZ TRŽAŠKEGA BICA

San Benedetto z zmago dohitel Binovo na zadnjem mestu

Bic — Indesit 61:70 (25:31)

BIC: Jones 8 (2:2), Hardy 20 (4:4), Tonut 6, Palumbo 12 (2:4), Lanza 8 (2:3), Bobicchio 4, Zarotti 2, Goti 1 (1:2), Cenderelli, Fabbriatore.

INDESIT: Gentile 2, Carraro 7 (1:2), Simeoli 1 (1:3), Donadoni 6, La Gioia, Mastroianni, Ricci 7 (1:1), Generali 2, Marcel 10 (4:5), Oscar 35 (3:3).

Bic je zapravil izredno priložnost, da bi se dokončno oddaljil od Simmenthala in Latinija. Tržičani so namreč nerodno izgubili doma proti solidnemu Tanjevičevemu Indesitu. Gostje so bili skoraj stalno v vodstvu, po medtem prvem polčasu pa je ekipa iz Caserte odločno prevzela vaji igre v svoje roke ob začetku drugega polčasa in si z delnim izidom 8:0 priborila 14 košev prednosti že v 23. minuti. Bic je sicer reagiral, a vse, kar mu je uspelo doseči, je bilo to, da se je približal na šest točk. Več pa Tržičani niso zmogli, saj je Indesit odlično branil, v napadu pa je Oscar zadel kot za stavo (15:27 pri metih iz igre). (Marko)

San Benedetto — Binova 85:80 (42:42)

SAN BENEDETTO: Lagarde 16, Bon 13, Ardessi 27, Mayfield 21, Bullarà 6, Sfiligoi 2.

BINOVA: Bosio 24, Smith 16, Mina 4, Mayes 21, Meneghel 4, Natalini 6, Guerrini 1, Carraria 2, Sciarappa 2.

A-1 LIGA

IZIDI 26. KOLA

Bic - Indesit 61:70; Febal - Latini 87:78; Peroni - Jolly 80:85; Honky - Scavolini 84:90; San Benedetto - Binova 85:80; Berloni - Star 87:75; Simmenthal - Simac 80:91; Granarolo - Bancoroma 89:79.

LESTVICA

Simac 42, Granarolo in Berloni 38, Jollycolombani 32, Peroni in Star 30, Bancoroma 28, Febal in Indesit 26, Honky 24, Scavolini 22, Bic 20, Simmenthal in Latini 18, San Benedetto in Binova 12.

PRIHODNJE KOLO (25. 3.)

Star - Bic; Simmenthal - Honky; Indesit - Peroni; Jolly - Febal; Bancoroma - Binova; Latini - San Bene-

detto; Simac - Berloni; Scavolini - Granarolo.

A-2 LIGA

IZIDI 26. KOLA

Am. Eagle - Popolare 75:79; Lebole - Vicenzi 91:79; Gedeco - Mangiaebvi 105:106; Cottorella - Italcable 93:89; Benetton - Riunite 66:72; Bartolini - Rapident 107:96; Mister Day - Yoga 61:67; Marr - Carrera 94:78.

LESTVICA

Riunite 40, Gedeco 36, Mister Day 34, Yoga 32, Marr in Bartolini 30, Carrera, Italcable, Mangiaebvi in Popolare 28, Cottorella, Lebole in Benetton 22, America Eagle 16, Vicenzi 12, Rapident 8.

V nedeljo bo videmski Gedeco igral v Benetkah proti Carreri.

● POLJSKA ODBOJKARSKA REPREZENTANCA bo jutri odigrala prijateljsko tekmo z bolonjskim prvligašem Bartolinijem. Tekma bo ob 17.30 v bolonjski športni palači. 7. marca bodo Poljaki igrali s Santa-

lom, 29. marca pa z italijansko reprezentanco.

TENIS-CUORE CUP

Ocleppo izločen

MILAN — V drugem kolu mednarodnega teniškega turnirja »Cuore cup« je Avstralec John Fitzgerald izločil še zadnjega Italijana. Ocleppa je namreč premagal z gladkim 7:5, 6:3. Favorit št. ena za končno zmaga, Šved Mats Wilander, pa je brez težav odpravil romunskega veterana Nastaseja (6:3, 6:1). Precejšen odmev je imela zmaga 18-letnega Šveda Stefana Edberga nad rojakom Jarrydom, ki ga je premagal s 6:4, 6:2.

● VETERAN ROGER DE VLAEMINCK je osvojil kolesarsko dirko po Kampaniji. Na cilju je odpravil vso glavino, 239 km dolgo progo pa je prevozil v 6.33'26" s povprečno hitrostjo 36 km na uro.

V nedeljo start sezone v formuli ena Favoriti ostajajo isti

JACAREPAGUA — Danes se bodo na dirkališču v Jacarepagua začele poskusne vožnje za nedeljsko VN Brazilije v formuli 1, s katero se bo uradno začelo letošnje svetovno prvenstvo.

Med zimskim odmorom je prišlo v svetu formule ena do običajnih novosti, ki bodo brzkone vplivale na potek prvenstva, čeprav ostajajo favoriti v bistvu vedno eni in isti. Med te prav gotovo tudi letos sodi svetovni prvak Nelson Piquet, ki je obnovil pogodbo s Brabhamom. Njegovi nasprotniki bodo piloti Renaulta (Tambay in Warwick), Williama (Rosberg in Laffite), McLarena (Prost) in seveda Ferrarija (Arnoux in Alboreto). Pri italijanski avtomobilski hiši so se po dolgih letih spet odločili najeti domačega pilota. Čast je pripadla Micheleju Alboretu, ki je med mladimi silami italijanskega avtomobilizma prav gotovo najzaslužnejši. Za priljubljenost pri italijanskih ljubiteljih motorjev pa se bosta potegovala tudi De Angelis na lotosu, opremljenem z motorjem renault in Patrese, ki je le-

tos prestopil k Alfa-romeu.

Velika novost letošnjega SP, ki bo konstruktorjem povzročila nemalo preglavic, je sklep avtomobilske zveze, da se zmogljivost bencinskih rezervoarjev bolidov zmanjša od 250 na 220 litrov. Gre v bistvu za varčevalni ukrep, ki bo vplival na učinek motorjev. Kar zadeva te, velja omeniti, da je turbo pogon vzpostavil popolno hegemonijo in dokončno izrinil tradicionalni ford-cosworth. Imata ga namreč (za sedaj) le še Tyrrel in Arrows. Williams ki je še lani na vse kriplje zagovarjal veljavnost starih motorjev, se je letos opredelil za turbo-honda.

Pomembno vlogo bodo, kot vedno, imele tudi pnevmatike.

SP V MOTOCIKLIZMU

Spencer (ZDA) brez konkurence

KYALAMI — Že včerajšnji prvi dan poskusnih voženj za motociklistično VN Južne Afrike je potrdil, da po odstopu Roberta American Freddieja Spencer letos v boju za SP (kategorije do 500 ccm) najbrž ne bo imel enakovrednih tekmecev. Spencer na hondji je namreč dosegel najboljši čas (1'26"05) pred Italijanom Unicinjem na suzukiju (1'28"33) in Švicarjem Pellandinom (1'28"37). Poskusne vožnje je oviral dež. Potem ko je dosegel najboljši čas je Spencer padel, vendar brez posledic. Ni izključeno pa, da se bo moral jutrišnje dirke (TV 2 ob 14.30) udeležiti z rezervnim motorjem.

SPOROČILO DOPISNIKOM

Čenjene dopisnike obveščamo, da bomo jutri, 24. t.m., zaradi uvedbe poletne ure delo v redakciji zaključili uro prej kot ponavadi. Zato prosimo, da nam bi poročila o popoldanskih in večernih športnih dogodkih posredovali takoj po izteku le-teh, kakorkoli pa v najkrajšem času, sicer jih v naši nedeljski številki ne bomo mogli objaviti. Hvala!

Jutri odločilen namiznoteniški dvoboj Krasa z Recoarom Nikoli še tako blizu državnemu naslovu Krasovke v rahli prednosti - V Brescio potujejo tudi navijači

Bolj kot se bliža odločilni dvoboj v Brescii za državni ekipni naslov v ženskem namiznem tenisu med Krasom in Recoarom, večja sta neestrnost in pričakovanje v Krasovem taboru. V razgovoru s podpredsednikom Zvonkom Simoneto smo zvedeli, kako tečejo še zadnje priprave.

»Dekleta zelo resno in s posebnim ritmom trenirajo že ves teden proti moškim trening-partnerjem iz Trsta in Tržiča, ki imajo različne tehnične značilnosti igre. Tako bi morale biti dobro pripravljene na ta odločilni nastop. Sicer moram poudariti, da si je letos ekipa spricho odsonosti Sonje Miličeve zastavila kot osnovni cilj obstanek v prvi ligi. Ta program pa smo krepko presegle in vse kar pride več bo dobrodošlo.

Stvari so se sedaj tako zasukale, da verjetno nismo bili še nikoli tako blizu državnemu naslovu kot smo letos.

»Torej jutri odkrito startate na zmago?«

»Tekma ne bo lahka, ker se igralke med seboj dobro poznajo in je težko pripraviti katerokoli taktično presenečenje. Živčna obremenitev bo za vseh šest igralok velika, pri tem pa je verjetno Recoaro na boljšem, ker uvršča dve izkušeni igralci. Na papirju so naša dekleta v rahli prednosti in zmaga je dosegljiva, le da zaigrajo sproščeno in zbrano.«

»Doljakova in Sedmakova se prejšnja nedeljo nista najbolje izkazali v Gorici.«

»Mislim, da sta nastop v Gorici

vzeli preveč nalanko in da sta podcenjevali Musino. Tisti nastop pa ni odražal njune prave forme in pravo lice bosta pokazali prav v Brescii, o tem nimamo nobenih dvomov s trenerko Miličevo na čelu. Ko gre zares, znajo vse tri igralke tudi stisniti zobe.«

»Kako pa se navijači pripravljajo na to tekmo?«

»Ljubitelji namiznega tenisa se dobro zavedajo, da bodo dekleta potrebovala v Brescii tudi njihovo pomoč. Zato ni nič čudnega, če smo v nekaj dneh napolnili avtobus in prijavitelj se je 52 navijačev. Torej naša dekleta ne bodo osamljena in ob topli podpori navijačev bi morala biti tudi njihova naloga nekoliko olajšana.« (BS)

pismo uredništvu

Prejelj smo s prošnjo za objavo. Na izredno uspelem smučarskem tekmovanju ob priliki 80-letnice SP DT v Ravasclettu, kjer je organizacija samega tekmovalja, kljub boleznim in težkim pogojem, potekala tekoče, se moram zamisliti ob zadnjem dejanju — nagrajevanju. Da tu organizacija ni bila na višini, je bilo vsem jasno, ne bi se spušal v komentiranje vzrokov, vendar to ne opravičuje nekaterih posegov s strani publike oziroma prisotnih tekmovalcev ter njihovega obnašanja.

Organizacijski odbor je smatral za potrebno, z vsjo pohvalo, da ob taki priliki nudi posebno nagrado zmagovalnemu društvu in sicer umetniško delo - kip Bogomila Doljak, ki je z izredno občutljivostjo, ki ji je prirojena, izdelala leseno kamnitoplastiko, simbolizirajočo smuči, ki se z zanosom dvigajo iz trdega kraškega kamna, simbola trdega dela, kot je trdo delo športnikov, da lahko dosežejo vrhunске rezultate.

Zelo žalostno je bilo videti »znakovne« in besedne komentarje ob predstavitvi pokala ter še bolj žalostno, če že ne objestno, gesto predstavnika zmagovalnega društva, ki nagrade skoraj ni hotel sprejeti, ker ga je preveč spominjala na rogove. Namesto da bi razumeli, v kolikšno čast jim je lahko sprejeti umetniško delo namesto standardnih in serijskih pokalov, so se ga z nekako sramežljivostjo in odporom skoraj branili.

Kot predsednik društva zamejskih likovnikov smatram zelo pohvalno odločitev SPDT, da počasti svoj visoki jubilej s podaritvijo umetniškega dela najuspešnejšemu društvu, ki naj jemlje to kot čast.

Ing. Sergej Cesar

Turnir primorskih šahistov

A. Žnidaršič prvi

SEŽANA — V hotelu Maestoso v Lipici so šahovski delavci šahovskega društva Sežana organizirali letošnje 21. hitopotezno šahovsko prvenstvo posameznikov primorske šahovske zveze. Sodelovalo je trideset šahistov iz Pirana, Sečovelj, Kobra, Ilirske Bistrice, Sežane, Nove Gorice, Ajdovščine, Tolmina, Cerkna in Idrije, ki so najprej odigrali tri polfinalna turnirja s po desetimi udeleženi-

ci, štirje prvouvrščeni pa so se uvrstili v finalni turnir. V finalni skupini se je vodila izenačena borba, vendar je najboljšo igro pokazal prvokategornik Andrej Žnidaršič (Piran), ki je zbral 9 točk, drugo in tretje mesto sta osvojila mojstrska kandidata Brečević (Koper) in Škoberne (Tolmin) z osmimi točkami. (Silvo Kovač)

Uspehi F. Ruzziera v hoji

Poletna atletska sezona je pred durni. V zimskem času dejavnost pri nas nekoliko zastane, čeprav tekmovalni ne manjka, zlasti na pokriter in pa v krosu. Fabio Ruzzier, ki nastopa za vseučilišni krožek CUS se je doslej udeležil treh vsedržavnih tekmovalnih v hitri hoji.

V meddeželnem finalu zimske trofeje v Turinu je na razdalji 15 km zasedel nepričakovano 9. mesto v rekordnem času 1.11'06", na državnem finalu v Cagliariu pa je bil 30. (skupno 73 tekmovalcev) na razdalji 25 km, spet v rekordnem času 2.05'08". V nedeljo se je udeležil še državnega prvenstva v hoji na 50 km v Palermu in osvojil 21. mesto v času 4.25'08"

Združena ekipa Meblo gostuje jutri pri Tregarofaniju

Padovska ekipa se še bori za napredovanje

Pred jutrišnjo tekmo Mebla v Padovi proti Tregarofaniju smo se znova povezali s spremljevalcem takšnejše ekipe Chioattom, ki je velik poznavalec lige in je bil tudi tokrat bogat z informacijami in pripombami.

»V mimulem kolu je vaša ekipa z zmago v Mogliano spet vžgala boj za prvo mesto, ki je bilo že skoraj oddano...«

»Končno smo igrali tako, kot znamo, ker smo nastopili v popolni postavi. Na začetku drugega dela so nas pestile poškodbe in razen s CUS, ko smo razočarali, so vsem porazom botrovali predvsem odsotnosti. Sedaj, ko smo kompletni, imamo spet možnost, da se borimo za napredovanje.

»Čemu pripisujete dejstvo, da smo v letošnjem prvenstvu beležili toliko presenečenj?«

»Morda je le vprašanje trenutne razpoložnosti ekip, vendar se bolj nagibam k razlagi, da letos manjka

pravi lider, se pravi ekipa, ki bi bila objektivno boljša od ostalih. Vse tekme so napete in izenačene ter na zelo visoki agonistični ravni. Hkrati pa je tudi tehnična raven dobra, tako da lahko rečemo, da je naša skupina nadpovprečno kakovostna. Opažam veliko premoč obramb nad napadom in tudi novo ovrednotenje sprejema servisa, ne nazadnje pa odloča tudi kondicija, saj so ekipe, kakršna je naša (a tudi CUS in Mogliano) tempirane na pet setov igre.«

»Igra Mebla pa sloni predvsem na napadu. So morda zato njegovi rezultati skromnejši?«

»Mislim, da je temu tako. Tudi CUS Padova ima nekaj izrednih napačkov, a jim obrambe prekrizajo račune.«

»Kako pa bo v nadaljevanju prvenstva?«

»Presenečenj ne bo manjkalo. Iskreno upam, da bo CUS jutri zmagal v Mogliano, vendar ne preveč

gladko (denimo s 3:2), tako da boga z zmago v derbiju prehiteli na skupni lestvici...«

»O tekmi z Meblom torej sploh ne razmišljate? Pričakujete lahko zmago?«

»Nikakor ne lahko, zmago že, vendar ne lahko. Meblo je nekajkrat že presenetil. Treba bo igrati zelo zbrano.«

»Pa še ocena o posameznih ekipah...«

»Najbolj me je razočaral CUS Padova, resnici na ljubo pa smo tudi mi prevečkrat zatajili. O Meblu sem tudi mislil, da je močnejši. Daleč najugodnejše presenečenje pa je Mogliano Veneto. Nervoso je po prvem delu zapustilo pet boljših igralok, ki se niso strinjale z metodami trenerja Scalzotta, zato so slabi rezultati te ekipe razumljivi, saj igra z mladimi.

»Kaj pa Torrefranca?«

»Kot vsak novinec se opira predvsem na navdušenje. Njeni dobri rezultati me ne presenečajo.«

»Vendar menite, da v boj za napredovanje ne more poseči...«

»Da. To je le vprašanje, ki za deva CUS, Mogliano in nas.« (ak)

Kvalifikacije pokala prijateljstva

Kontovelkam druga tekma

Bor — Kontovel Electronic shop 0:3 (12:15, 11:15, 13:15)
BOR: Furlanič, Godina, Favaretto, K. in J. Tomšič, Bandi, Jazbec, Ferluga in Pečar.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Černjava, Ban, Paulina, Gruđen, Purič in Mervic.

V drugi kvalifikacijski tekmi za nastop na Pokalu prijateljstva so dekleta Kontovela Electronic shop sinoči gladko premagale borovke, čeprav je med ekipama liga razlike v korist Tržičank. Sinočnja tekma je bila dokaj slaba, zmaga Kontovelk pa je povsem zaslužena, saj so pokazala bolj konstantno in živahno igro,

Pred sobotno mednarodno prireditvijo za svetovni pokal Kako so zgradili skakalnico v Planici

Bogo Šramel, bivši smučarski skakalec in eden tistih, ki so sodelovali na prvi planiški prireditvi, se takole spominja časov izpred petdeset let, ko so začeli z gradnjo 90-metrске skakalnice v Planici: »Ob tem velikem jubileju Planice in po vseh uspehih planiških prireditev in naših skakalcev v preteklih petdesetih letih se je z mislimi težko povrniti nazaj. Takratne razmere se ne dajo primerjati z današnjimi in skakalci nismo imeli na razpolago nobene večje skakalnice kot 55-metrске v Bohinju. Da bi se nekako izenačili s skakalci iz drugih držav, so se člani Ilirije odločili, da zgradijo 70-do 80-metrsko skakalnico, da bi tudi pri nas lahko dosegali take daljave kot drugod v Evropi. Odločili so se

za Planico, ki je imela izredne naravne pogoje in do takrat le 25-metrsko skakalnico. Gradnja smo se lotili brez posebnih priprav, primanjkovalo pa je tudi finančnih sredstev, tako da se je gradnja skakalnice zavlekla v leto 1934. Takrat smo s pomočjo ing. Bloudka in Rožmana skakalnico toliko usposobili, da smo lahko izvedli državno prvenstvo. Kljub temu da je bila skakalnica improvizirana, pa so bile dosežene daljave spodbudne in so se zato graditelji odločili, da skakalnico povečajo za 20 metrov. Pri tem so imeli srečo, da jim je privatni mecen prispeval sredstva za preureditev skakalnice in da je ravno takrat po Evropi gostovala skupina desetih norveških skakalcev, ki jih je smučarska

zveza takoj povabila v Planico, kjer so bili nad skakalnico navdušeni, saj so ugotovili, da se da varno skakati tudi preko 90 metrov in ne samo do 80, kot so določala takratna pravila FIS. Prišlo je do spremembe pravil in tako smo 24. marca 1934 lahko organizirali prvo mednarodno prireditvev na 90-metrski skakalnici. Pri pripravi skakalnice smo sodelovali vsi skakalci, tudi tuji in tako je tekma izredno uspela ter privabila približno 5.000 gledalcev, kar je bilo za takratne razmere izredno veliko. Od Jugoslovancov smo nastopili le trije ali štirje, saj drugi niso bili dovolj pripravljene za skoke na tako veliki skakalnici. Poleg naš so nastopili še skakalci iz Norveške, Avstrije, Češke in Poljske.« (M. Š.)

V košarkarskem promocijskem prvenstvu Vrsta neugodnih presenečenj

Preteklo kolo je bilo za vse naše predstavnike v košarkarski promocijski ligi spet negativno. Openski Polet je v gosteh izgubil s Stello Azurro in je sedaj zdrknil na zadnje mesto razpredelnice. Poletovci so komaj zbrali zadostno število igralcev in se nasprotnikom predstavili v šestih. Glede na to, da je do konca prvenstva še šest kol, se sprašujemo, ali se bodo Openci v naslednjih tekmah lahko zbrali v zadostnem številu. V Poletovem taboru so trenutno štirje igralci bolni, oziroma poškodovani in upati je, da se stanje v naslednjih dneh ne bo poslabšalo, čeprav se to zdi povsem nemogoče.

Košarkarji Bora Radenske so podarili zmago tržaškim pristajniščinikom, ki so se z zadnjega povzdignili na predzadnje mesto lestvice. Borovci so ponovno potrdili svojo značilnost nihajočega moštva. To je že vrsto let konstanta Borove ekipe, ki pride do izraza takrat, ko našim košarkarjem upadeta motivacija in ambicija za boljše uvrstitev. To se je bržkone zgodilo tudi v nedeljski tekmi in domačini so bili toliko prisebni, da so izkoristili priložnost in osvojili svojo, mogoče zadnjo letošnja zmago.

Vsi so pričakovali, da bo Kontovel pospravil tretjo zmago v drugem delu prvenstva. Lukševi varovanci pa so vsaj po rezultatu sodeč doživeli proti tržaškim vseučilišnikom prvi polom, za katerega še sedaj ne najdemo prave razlage. Res je, da je CUS v zadnjih tekmah prikazal ne-

koliko samozavestnejšo igro, končni izid nedeljskega srečanja pa dokaj jasno kaže, da je bilo na igrišču nesorazmerje sil v korist domačinov, ki so dobesedno pregazili Kontovelce.

Obračun je za vsa naša moštva nezadovoljiv. Polet je sam na zadnjem mestu in se ne bo rešil izpada, tudi če bi do konca lige osvojil vsa srečanja. Kontovel je v nekoliko boljši poziciji, kar mu pa še ne zagotavlja obstanka v ligi. Bor Radenska je zabeležil neverjeten padec in si po pravici povedano s prikazano igro zasluži sedanja dva poraza, zaradi katerih je nazadoval v sredino razpredelnice med moštva poprečnega kova, ki nimajo več ambicij. Prihodnje, 21. kolo promocijskega prvenstva predvideva naslednja srečanja za naše predstavnike: Kontovel - Alabarda, Bor Radenska - CUS in Polet - Radiograf Milje.

Glede na zadnje razplete v zvezi z igro naših ekip bi zaenkrat ne tvegali predvidevanj in raje počakali na končne izide. (Cancia)

totip

1. — prvi	X 2
— drugi	1 X
2. — prvi	2 X 1
— drugi	1 2 X
3. — prvi	X 1
— drugi	1 2
4. — prvi	1 X 2
— drugi	X 1 2
5. — prvi	1 X
— drugi	X 2
6. — prvi	1 2
— drugi	2 1

Mlajši cicibani: pred jutrišnjo tekmo za 1. mesto

M. Švara (Breg): »Odločno na zmago«

O Bregovih mlajših cicibanih smo že nekajkrat pisali. To nogometno moštvo, ki ga trenira Miran Švara, pa preseneča iz tedna v teden in tako naj bi o njem ne zopet pisali pred jutrišnjo odločilno tekmo s Ponziano za prvo mesto v skupini.

Ni namreč pogosto (nasprotno!), da bi se naša mladinska nogometna moštva potegovala za samo prvo mesto v tako ostri konkurenci, kakršne so v nogometnih ligah. Bregovi mlajši cicibani pa bodo poskusili doseči lep podvig prav jutri v Dolini (srečanje se bo pričelo ob 15.30), ko se bodo pomerili s Ponziano, ki ima letošnjo nogometno tradicijo predvsem na mladinskem področju. Brežani so se sicer že uvrstili v »play-off« tega prvenstva. Čemu pa ne bi poskusili osvojiti kar prvo mesto v svoji skupini?

»Kako se pripravljate na sobotno tekmo?« smo vprašali trenerja Švara.

»Treniramo temeljito in vestno. Razpoloženje je v moštvu dokaj optimistično, čeprav nam še kako nagaja gripa. Fantje se zavedajo pomembnosti tega srečanja. Treba pa jih pohvaliti za pridno delo, kot je treba tudi pohvaliti njihove starše, ki so mi v veliko pomoč.«

»Značilnosti igre vašega sobotnega tekmeča Ponziane?«

»Ponziana predvaja zelo hitro igro, poleg tega uvršča več tehnično do-

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija deželnega odbora nogometne zveze je zaradi ugovaranja sodniku po tekmi Muggesana - Vesna do 30. aprila diskvalificirala člana Vesne Angela Bogatca. V 2. AL pa je bil za eno kolo diskvalificiran tudi igralec Krasa Franc Samiec.

naše ekipe v odbojgarskih prvenstvih

NA TRŽAŠKEM

1. MOŠKA DIVIZIJA

Skupina A

Na vrhu lestvice sta še naprej Inter 1904 in Sloga. Tržaçani imajo dve točki naskoka, a končna odločitev bo padla drevi, ker se pri Banih srečata Sloga in Inter 1904. Po dosedanjih rezultatih, se ostale ekipe ne morejo vmešati v borbo za vrh.

IZIDA 9. KOLA

Volley 80 Duke - Nuova Pallavolo Trst 3:0, Inter 1904 - Rozzoli 3:0.

LESTVICA

Inter 1904 12, Sloga Bar Alex 10, Volley 80 Duke 8, VIS Trst 6, Rozzoli 2, Nuova Pallavolo Trst 0.

Skupina B

Tudi v tej skupini izstopata dve ekipi - Nuova Polisportiva Greta in S. Sergio. Odbojkarji z Greta so še neporaženi in imajo 2 točki prednosti pred S. Sergiom. Potem, ko so borovci dve tekmi zapored izgubili s tennim 3:2, so z istim izidom premagali slabi Radio Telex.

IZIDI 9. KOLA

Bor - Radio Telex 3:2, Ferroviario Opicina - Greta 2:3, VM - S. Sergio 2:3.

LESTVICA

Polisportiva Greta 16, S. Sergio 14, Ferroviario Opicina 10, Bor in VM 6, Pallavolo Sistiana 2, Radio Telex 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Kot izgleda ima S. Sergio Gold Fassl že zagotovljeno prvo mesto in s tem tudi napredovanje v D ligo. Po 9 kolih so odbojkarice tega društva še neporažene in imajo kar 6 točk naskoka pred CUS. Dobro se držita še Cortina Sport A in Club Altura. Ker Sokol ni bil pravočasno obveščen o spremembi urnika srečanja s Clubom Altura, je izgubil tekmo brez boja, tekmovalna komisija pa mu je zaradi tega odvzela še dve točki. Zaradi nesporazuma pa je bilo srečanje Cortina Sport A - Kontovel Electronic Shop preloženo. Zapletov je torej kar precej in to predvsem zaradi kroničnega pomanjkanja telovadnic.

IZIDI 9. KOLA

Club Altura - Sokol 3:0, Cortina Sport B - CUS 0:3, S. Sergio Gold Fassl - Le Volpi 3:0, Cortina Sport A - Kontovel Electronic Shop preloženo.

LESTVICA

S. Sergio Gold Fassl 18, CUS Trst 12, Cortina Sport A 10, Club Altura 8, Kontovel Electronic Shop 6, Sokol 4, Le Volpi 2, Cortina Sport B 0.

UNDER 15 - MOŠKI

Mladi odbojkarji Sloge v tej konkurenci ne bodo naleletli na enakovrednega nasprotnika. V treh doslej odigranih tekmah niso izgubili niti niza, a odigrati morajo še srečanje s Prevenirom iz prvega kola. Inter 1904, ki je bil v preteklosti praviloma najboljši, letos ni več nevaren, tržaški VIS pa je s Slogo že izgubil, kot tudi Bor v soboto. Mladi borovci pa so morali zaradi bolezni predati Interju točki brez boja in tako so ostali še brez tistih 2 točk, ki so jih izbojevali z Nuova Pallavolo, ker jih je tekmovalna komisija kaznovala tudi z odvzemom dveh točk.

IZIDI 4. KOLA

VIS - Nuova Pallavolo Trst 2:0, Sloga - Bor 2:0, Prevenire - Inter 1904 0:2.

LESTVICA

Sloga, Inter 1904 in VIS 6, Prevenire 2, Bor in Nuova Pallavolo Trst 0. (Sloga in Prevenire imata tekmo manj).

UNDER 15 - ŽENSKE

Skupina A

Mlade zastopnice Brega nizajo zmago za zmago. Prvi del prvenstva so končale nepremagane in vse nasprotnice so odpravile z gladkimi 2:0. Na drugem mestu sta Inter 1904 in presenetljive mlade igralkice Bora. Dve točki so osvojile tudi zastopnice Sloge B, kar je za mlade igralkice najboljša spodbuda.

IZIDI 4. IN 5. KOLA

Inter A - Breg 0:2, Ricreatorio - Centro Olimpia 0:2, Bor - Sloga B 2:0, Breg - Ricreatorio Nordio 2:0.

LESTVICA

Breg 10, Inter 1904 in Bor 6, Centro Olimpia in Sloga B 2, Ricreatorio Nordio 0. (Breg in Ricreatorio Nordio sta igrala tekmo več).

Skupina B

Po treh odigranih tekmah sta Sloga A in OMA Olympic osvojili vse možne točke. Ti dve šesterki sta prav gotovo prva favorita za končno zmago. Po našem mnenju pa je rahla prednost na strani Sloge.

IZIDA 4. KOLA

CUS - OMA Olympic 0:2, Sokol - Sloga A 0:2.

LESTVICA

Sloga A in OMA Olympic 6, Sokol in Inter B 2, CUS Trst 0.

NA GORIŠKEM

1. MOŠKA DIVIZIJA

SKUPINA A

Čeprav je Soča v slovenskem derbiju doživela poraz, še vedno vodi na lestvici, Sovodnje pa so z zadnjimi nastopom potrdile, da lahko upravičeno kandidirajo za uvrstitev v finalni del.

IZIDI 6. KOLA

Arci Pieris - Acli Ronchi 3:0, Soča - Torriana 3:2, Italcantieri - Sovodnje 1:3, Sovodnje - Soča 3:1.

LESTVICA

Soča 12, Arci Pieris in Sovodnje 8, Italcantieri 6, Torriana 2, Acli Ronchi 0. (Sovodnje in Italcantieri imata tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO

Soča - Arci Pieris (24. 3. ob 18.00 v Štandrežu), Acli Ronchi - Sovodnje (24. 3. ob 19.30 v Ronkah), Italcantieri - Torriana.

SKUPINA B

Libertas Capriva - Naš prapor Sošol 3:2 (13:15, 15:11, 15:13, 9:15, 16:14)
NAŠ PRAPOR SOŠOL: F. Sošol, Mišluš, Komel, M. Sošol, Bensa, P. Klanjšček, Gravner, Legiša, D. Klanjšček.

Na gostovanju v Koprivnem je Naš prapor doživel svoj prvi poraz, ki je toliko bolj presenetljiv, saj je Libertadores zadnji na lestvici. Zmaga domačinov je zaslužena, ker so bili naši igralci vse preveč nezbrani in tudi nemotivirani glede na to, da so si prvo mesto zagotovili že predčasno.

IZIDI 11. KOLA

IN ZAOSTALIH TEKEM

Mossa - Naš prapor Sošol 1:3, Naš prapor Sošol - Libertas GO 3:0, Libertas Capriva - Olympia 1:3, Val - Lucinico 3:2, Olympia - Lucinico 1:3, Libertas Capriva - Naš prapor Sošol 3:2.

LESTVICA

Naš prapor Sošol 18, Olympia 12, Val in Lucinico 10, Mossa 8, Libertas Gorica 6, Libertas Capriva 4.

PRIHODNJE KOLO

Val - Naš prapor (30. 3. ob 19.00 v Štandrežu), Mossa - Olympia (31. 3. ob 18.00 v Ločniku), Lucinico - Libertas GO, počiva: Libertas Capriva.

DEČKI

Odigrati morajo le še dve zaostali tekmi, ki pa vrstnega reda ne moreta več spreminiti.

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM

Val - Naš prapor Sošol 3:0, Val - Olympia 2:3.

PRIHODNJE KOLO

Val - Libertas GO (danes ob 19.00 v Štandrežu), Lucinico - Italcantieri.

LESTVICA

Libertas GO 22, Italcantieri 20, Olympia 16, Torriana 10, Val 8, Lucinico 4, Naš prapor Sošol 0.

DEKLICE

IZID ZAOSTALE TEKME

Libertas Gorica - Sovodnje 3:2.

LESTVICA

Corridoni 24, Volley Canon 20, Libertas Krmin in Libertas Gorica 18, Italcantieri 10, Sovodnje Butkovič in Pieris 8, Grado 0.

PRIHODNJE KOLO

Canon - Sovodnje Butkovič, Grado - Italcantieri, Libertas GO - Libertas Krmin, počiva: Pieris.

UNDER 15 - MOŠKI

Olympia je osvojila nov par točk in je skupno s še dvema ekipama na vrhu lestvice. Do sedaj je igrala dobro in lahko odigra pomembno vlogo v tem tekmovalju.

IZIDI 3. KOLA

Olympia - Libertas Krmin 2:1, Italcantieri - Acli Ronke 0:2, Torriana - Libertas GO 0:2.

LESTVICA

Libertas GO, Olympia in Acli Ronke 4, Torriana in Libertas Krmin 2, Italcantieri 0 (Libertas GO in Italcantieri imata tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO

Italcantieri - Olympia (28. 3. ob 20.30 v Tržiču), Torriana - Acli Ronke, Libertas Gorica - Libertas Krmin.

UNDER 15 - ŽENSKE

Sovodnje Butkovič so z dvema novima zmagama še utrdile vodstvo na lestvici.

IZIDA

Volley Cannon - Sovodnje Butkovič 1:2, Sovodnje Butkovič - Olympia 2:0.

LESTVICA

Sovodnje Butkovič 14, Mossa 8, Torriana 6, Olympia, Intrepida, Canon in Lucinico 4, Acli Ronke 2, Italcantieri 0.

PRIHODNJE KOLO

Acli Ronke - Sovodnje Butkovič (24. 3. ob 10.00 v Ronkah), Olympia - Lucinico (27. 3. ob 19.30 v Gorici), Canon - Torriana, Intrepida - Italcantieri, počiva: Mossa.

obvestila

ZŠSDI

obvešča, da bo v ponedeljek, 26. t.m., ob 20.30 na sedežu ŠD Zarja v Bazovici seja balinarske komisije,

ŠZ Sloga

planinski odsek vabi v nedeljo, 25. t.m., svoje planince na 9. zimski vzpon na Porezen. Zbirališče in odhod ob 6. uri iz Trebč.

SK Devin

privedi v nedeljo, 25. t.m., klubsko tekmovalne na Sviščakih (Ilirska Bistrica). Zbirališče ob 7.15 pred opensko hranilnico. Vabljeni!

NAMIZNI TENIS

Borovi rekreativci

Vzporedno z agonistično dejavnostjo mlajših se je pri Boru razvila precej živahna namiznoteniška dejavnost mlajših in starejših rekreativcev. Starejši igralci namreč sestavljajo jedro, okrog katerega se zbira tudi mladina, ki jim je namizni tenis le stranska dejavnost, ker gojijo že drugo športno panogo.

Rekreativci so letos spet začeli s srečanji z drugimi društvi in zelo pozitivno se je v tem oziru izkazalo dvakratno srečanje s športnim klubom Burja iz Škofij. Po prvem srečanju veteranov v Trstu, ki se je končalo s tesno zmago Tržaçanov, so se mlajši in starejši rekreativci Bora udeležili moštvenega turnirja, ki ga je organiziralo športno društvo Burja. Tudi tokrat so se Tržaçani izkazali in v konkurenci desetih moštvo osvojili prvo mesto v postavi Flavio Posega in Gizela Duplančič pred moštvom Hrovatin. Na tretje mesto se je uvrstila Borova ekipa Grbec, Čok in Acerbi.

Križani zapravili točko

V tekmi z Gradesejem je kriška Vesna gostom po nepotrebnem odstopila točko

Naročina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15.000 din, naročina za zasebnike mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361

ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povečani 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

23. marca 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Francoski vozniki od včeraj ponovno vozijo po španskih cestah

PARIZ — Francosko - špansko mejo so spet odprli za ves promet. Včeraj zjutraj so namreč francoski vozniki sprejeli zagotovilo, ki jih je ponudila španska vlada in so takoj odstranili tovornjake, s pomočjo katerih so na mejnih prehodih postavili cestne bloke z zahtevo, da njihovih vozil ne bodo napadali in zažigali na španskem ozemlju. Zaprli pa niso le cestne mejne prehode, s tisoči in tisoči stoječih vozil na obeh straneh, ampak prekinili tudi ves železniški promet, ko je nekaj težkih tovornjakov zapeljalo na progo pri Irunu in se ustavilo prav na tirih. Tako so bili dejansko zaprti vsi mejni prehodi na baskovskem področju, vendar pa je prihajalo do največjih težav prav v Irunu, ki je med vsemi najpomembnejši.

Drobna lučka upanja se je včeraj pojavila, ko so ribiči in lastniki ladij iz Ondarroe izrazili pripravljenost, da ne bodo več napadali francoskih tovornjakov kot povratno dejanje proti streljanju francoske vojne mornarice na dve baskovski ribiški ladji letos 7. mar-

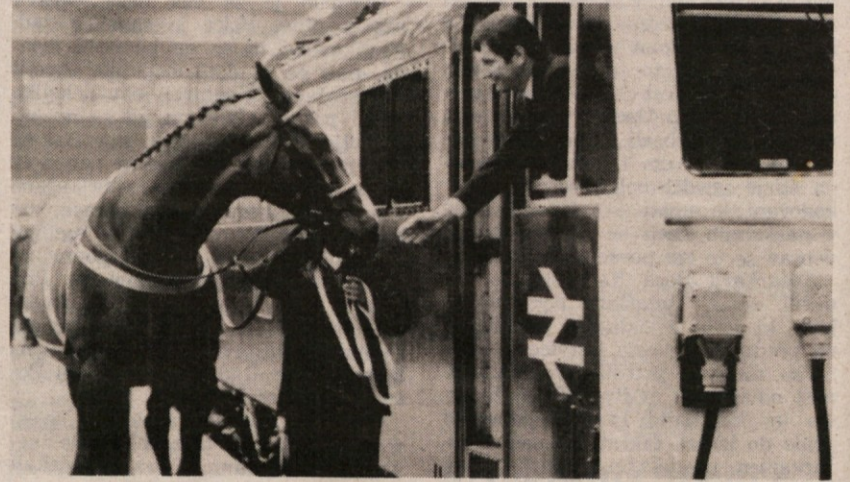
ca. Doslej so zažigali na tem področju že več kot 20 tovornjakov, pretežno (a ne vedno) francoskih, s tovorom rib. Zaradi nevarnosti, da bi ta vandalska dejanja ušla vsakemu nadzoru in bi postala nevaren instrument v rokah političnih skrajnežev, je španska policija aretirala nekaj članov komandosov, ki so grozili z novimi požigi tovornjakov.

Po drugi strani pa sta dve največji francoski sindikalni organizaciji voznikov zagrozili, da bosta bojkotirali zaradi napadov v severni Španiji vse francoske mejne prehode s tujino.

Španske oblasti so zdaj zagotovile, da bodo konvoje s po 12 tovornjaki spremljali policisti po španskih cestah, da bi jih tako obvarovali pred vandalskimi dejanji.

Ta predlog so sprejeli na posebnem sestanku, katerega so se poleg sindikalistov francoskih voznikov udeležili tudi predstavniki policije obeh držav.

Dva Aldinitija v Londonu

LONDON — Po konju Aldinitiju, ki je 1981. leta zmagal veliko nagrado v Londonu, so poimenovali lokomotivo, ki jo vidimo na sliki: ena »konjska sila« ob 3.600 konjskih silah, kolikor jih ima stroj.

Verski zanesenjak umoril ruski nuni

TEL AVIV — Neko izraelsko sodišče je odločilo, da je krivec, ki je umoril dve pravoslavni nuni v njihovem samostanu v Ein Keremu sicer kriv, vendar pa ga sodno ni mogoče preganžati, ker je umsko prizadet. Za 30-letnega ameriškega državljan Aloysiusa Jay Garrova je zato odredilo, naj ga prepeljejo v eno izmed psihiatričnih klinik.

Lani 20. maja je Garrow do smrti zabodel neko 68-letno rusko nuno in njeno 45-letno hčer, tudi nuno, ker je menil, da obe Rusinji ogrožata varnost Izraela, kamor je prišel, da bi v njem dočakal prihod mesije. Za krvavo dejanje pa se je odločil, ko je izvedel, da so v Libanonu namestili tudi sovjetske rakete. Izraelsko sodišče vsekakor ni imelo težkega dela.

Še tri smrtne obsodbe proti kolaboracionistom

MOSKVA — V Tarnopolu, v Ukrajini so sovjetske oblasti obsodile tri osebe, katere so obtožili, da so med 2. svetovno vojno sodelovale z nacisti. V tem času naj bi se ti trije kolaboracionisti udeležili tudi številnih pokolov partizanov.

To je le eden izmed številnih procesov, ki tečejo v Sovjetski zvezi, 40 let po zaključku druge svetovne vojne, proti nekdanjim nacističnim sodelavcem.

Sovjetski tisk piše, da so bili vsi trije že aretirani takoj po vojni in obsojeni na zaporne kazni, šele pred kratkim pa so odkrili, da so bili vmešani tudi v hujše zločine od tistih, zaradi katerih so prišli prvič pred sodišče.

Laser namesto igel v akupunkturi

PEKING — Igle, ki so stoletja predstavljale tradicionalni kitajski pripomoček za zdravljenje, so pred kratkim zamenjali laserski žarki. Vest je objavila agencija Nova Kitajska, ki je zapisala, da so laser v akupunkturo uvedli znanstveniki v mestu Čangčun v severovzhodni Kitajski.

Po pisanju agencije so znanstveniki iznašli prenosljiv laserski aparat, ki tehta dva kilograma in je z njim mogoče opravljati vse tiste postopke, za katere so doslej uporabljali igle.

Laser, ki je sad prizadevanja strokovnjakov, so že preizkusili na 300 pacientih in je dal lepe rezultate. Ko ga bodo pričeli izdelovati na industrijski ravni, bo veljal okoli 400.000 lir.

V Turčiji smrtna kazen zaradi »falake«

ANKARA — V Turčiji so prvič predlagali smrtno kazen za ravnatelja nekega zapora, ki je naročil paznikom, naj pretepejo po podplatih jetnika. Zaradi posledic te kazni je jetnik umrl.

Kakor je znano, je Turčija do nedavnega iz svoje preteklosti ohranila nekatere srednjeveške metode mučenja, med katerimi je bila najbolj zloglasna »falaka«, kazen je obstajala v bolečih udarcih po podplatih.

Sodne oblasti v Ankari, ki so objavile to vest, so dodale, da so ječarje, ki so kazen izvršili, obsodili na 15 let zapore.

Izvedelo se je, da so zaporniki v vojaškem zaporu v Mamaku 22. februarja pričeli gladovno stavko

Anketa o dolžini delovne dobe

BONN — V Zahodni Nemčiji so izvedli posebno anketo, s katero so skušali ugotoviti, kakšen način skrajšanja delovne dobe si državljani te dežele najbolj želijo. Anketa je dala tak rezultat: med 1971 osebami, stariji več kot 16 let, ki so dobile vprašalnice, jih je 56 odstotkov menilo, da bi radi šli predčasno v pokoj, 20 odstotkov se jih je odločilo za skrajšanje ur v tedenskem delovniku, le 17 odstotkov pa bi jih rado imelo daljše letne dopuste.

59 odstotkov vprašanih je izjavilo, da bi bilo skrajšanje dobe, potrebne za upokojitve, najbolj učinkovit boj proti brezposelnosti, 17 odstotkov jih je v ta namen predlagalo skrajšanje tedenskega delovnika, 22 odstotkov pa ni vedelo, kaj reči.

Strupeni plini v vojski

MOSKVA — Sovjetska zveza je odločno zavrnila obtožbo, da je sodgovorna za uporabo strupenih plinov v iraški armadi v vojni proti Iranu. Odgovarjajoč turškemu listu, ki je prvi objavil to vest, Krasnaja zvezda pravi, da SZ nima svojih vojaških svetovalcev v Iraku, ki bi iraške vojake vadili v uporabi strupenih plinov, in dodaja, da si je vest izmislila CIA, da bi pokvarila zaupanje med Moskvo in Ankaro.

Ko že govorimo o kemičnem orožju, naj ob tem objavimo fotografijo Poljaka Adama Radčovskega, starega 85 let, ameriškega vojaka, ki je bil med prvo svetovno vojno žrtev strupenih plinov avstro-ogrške vojske in je bil za to tudi odlikovan.

Industrijske države bodo znižale količino žveplove spojine v zraku

OTTAWA — Z ustanovitvijo »kluba 30 odstotkov« so Kanada in nekatere evropske države na najbolj mogoč topljiv način pristopile k varstvu narave. Kakor je znano, imajo v Zahodni Evropi hude ekološke težave zaradi »kislega dežja«, ki uničuje drevje in ruši naravno ravnovesje.

V kanadskem glavnem mestu so namreč včeraj podpisali dogovor, s katerim so se obvezali, da bodo do leta 1993 zmanjšali 30 odstotkov tistih žvepljenih spojin v zraku, ki so jih zabeležili leta 1980. Predvsem si bodo prizadevali znižati količino žveplene anhidrida.

Takšen dogovor je sad dvodnevnega zasedanja ministrov za varstvo narave Avstrije, Danske, Finske, Francije, Zahodne Nemčije, Norveške, Holandske, Švedske in Švice.

Na zborovanju so govorili tudi o drugih strupenih materialih, ki rušijo naravno ravnovesje. Kanadski minister za varstvo okolja, v Milanu rojeni Carlo Caccia, je povabil odsotne industrijske razvite države, naj stopijo v klub; pri tem je mislil predvsem na Veliko Britanijo in ZDA. Gre za dve državi, ki sta veliki onesnaževalki narave. Njegov poziv je doslej, posebno v Washingtonu, naletel na gluha ušesa.

Medtem prihajajo iz ZDA vesti, da je šest severovzhodnih držav prijavilo sodišču federalno ustanovo za varstvo okolja, ker ni spoštovala zakona, po katerem bi nekaterim državam morali ukazati znižanje žveplene anhidrida, poglavitnega krivca za »kisli dež«.

Minister za pravosodje države New York je povedal, da so sodno prijavo vložili potem ko federalni zakon ni upošteval 1981. leta predloženih resolucij.

Ciril Gale Vladimir Herceg Desperado Joaquin Murietta (25.)

KDO SI TAKAJ HOČES S TEM, DA SE MI POSTAVLJAS NA POT? UMAKNI SE!

PRIPRAVNA MESEČINA, JACKSON! TAKOJ SEM TE SPOZNAL...!

PREPOČASEN SI, ČEPRAV JE DOLGO ROKU JES Z OROŽJEM!

ZDAJ PA ZA GINNISOM V NEVADO!

V ZDA spet polemike zaradi smrtne kazni

WASHINGTON — 29-letni James Autry iz Teksasa je odšel na svoje drugo »potovanje v smrt« uro pred polnočjo. Iz krajevne zapore v Huntsvillu so ga odvedli v zgradbo, kjer je »celica smrti« in »komora za pogubljenje«. To pot je Autry že poznal od lanskega 5. oktobra. Tudi tedaj so ga najprej privedli v »celico smrti«, v rumeno obarvano sobo, kjer se je sestal z duhovnikom in použil svojo zadnjo večerjo. Ko je tako čakal, da ga odvedejo v »komoro smrti«, je pred vhodom v zapor skupina oseb glasno vzklikala: »Ubijte ga, ubijte ga...«. Na drugi strani ceste pa je stala druga skupina meščanov, ki so proti smrtni kazni. Stali so tiho in morda je kateri izmed njih upal, da bo prišla za morilca v zadnjem trenutku rešitev.

Pol ure pred določeno uro so Autryja odvedli v »komoro smrti«, ga položili na plastično mizo, mu vezali s pasovi roke in noge in — kot da je na operacijski mizi — mu v žile obeh rok zapčili injekcijske igle, skozi katere se je preko plastičnih cevčic izlivala brezbarvna tekočina. Toda to še ni bila prava »smrteva«, ampak le priprava na njo. Šele kasneje bi moral na znak sodnika in drugih strokovnjakov, zdravnik spustiti v žile obsojenca strup, ki bi ga uspaval in umoril.

Toda Autry tedaj ni umrl. Pol ure pred »določeno smrtjo« so ga dvignili z mize, ker je ameriško vrhovno sodišče v zadnjem trenutku odložilo izvršitev kazni.

Toda prejšnjo sredo vrhovno sodišče ni več posredovalo. Pozivi obsojenčevih odvetnikov za pomilostitev, ker je smrtne obsodbo enkrat »že pre-stala«, so ostali brez odziva. Avstrija so tokrat usmrtili »do konca«.

Njegov primer je spet v ZDA vzbudil nove polemike o smrtni kazni in načinu, kako jo opravijo. Te polemike sicer nimajo nobene zveze z Autryjevim brutalnim zločinom, saj je hladnokrvno ubil dva povsem nedolžna človeka, ki ju niti ni poznal. Vprašanje ni v tem, če je treba zločince kaznovati, ampak v tem, če je smrtna kazen primerno orožje v boju s kriminalom ali ne. Nasprotniki smrtne kazni so trdno prepričani, da ni in se pri tem ne puste omajati niti s trditvijo zdravnikov, da je smrt z injekcijo povsem neboleča, in niti ekonomistov, da je med vsemi najcenejša.